

Θέματα Αναπηρίας

04

ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ ΔΕΙΧΝΟΥΝ ΤΟ ΔΡΟΜΟ.
Η καταπολέμηση της φτώχειας και του αποκλεισμού απαιτεί
ένα νέο ριζοσπαστισμό στα αναπηρικά κινήματα της Ευρώπης.

13

Συνέντευξη ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΟΥΓΑΝΕΛΗΣ:
«Στην Ελλάδα δεν πράττουμε το αυτονόητο».

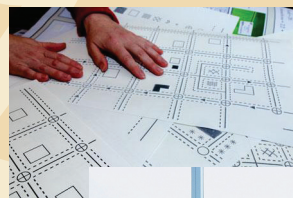
16

Η Ψυχική Αναπηρία ως κοινωνικό ζήτημα.

Αφιέρωμα:

Η Πρόσβαση των Ατόμων με
Αναπηρία στον κόσμο της Εργασίας.

- ▶ Η ανεργία είναι η πιο σκληρή
μορφή κοινωνικής αναπηρίας.

Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία
Ελ. Βενιζέλου 236, 163 41 Ηλιούπολη, Αθήνα

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
ΚΕΜΠ.ΑΘ.
4702

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ: 2021 ΚΕΜΠ.ΑΘ.
ΚΩΔΙΚΟΣ: 3411

ΑΘΗΝΑ 2008 **τεύχος 12**
 Φεβρουάριος
 Μάρτιος
 Απρίλιος

	Editorial03
	Ανάλυση: Τα Άτομα με Αναπηρία της Γαλλίας δείχνουν το δρόμο - Η καταπολέμηση της φτώχειας και του αποκλεισμού απαιτεί ένα νέο ριζοσπαστισμό στα αναπηρικά κινήματα της Ευρώπης04
	Θέσεις: Η αντίληψη για την αναπηρία κλειδί για τη διαμόρφωση των πολιτικών09
	Συνέντευξη: Γιάννης Ζουγανέλης: «Στην Ελλάδα δεν πράττουμε το αυτονόπο»13
	Βήμα: Η Ψυχική Αναπηρία ως κοινωνικό ζήτημα16
	Αφιέρωμα: Η Πρόσβαση των Ατόμων με Αναπηρία στον κόσμο της Εργασίας - Η ανεργία είναι η πιο σκληρή μορφή κοινωνικής αναπηρίας20
	Παρουσίαση: «Προσβάσιμες Διαδρομές Κοινωνικής Ένταξης Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ)»25
	Ευρωπαϊκά - Διεθνή Θέματα: Ευρωπαϊκή Οδηγία αποκλειστικά για τα Άτομα με Αναπηρία. Φτάνουμε το στόχο;27
	Συνεργασίες: Κοινή Συνεδρίαση των αναπηρικών κινήματων της Ελλάδας και της Κύπρου - Λευκωσία Κύπρος, 20-23 Μαρτίου 2008 ..	.29
	Η ΕΣΑμεΑ παρεμβαίνει, προτείνει, διεκδικεί...31

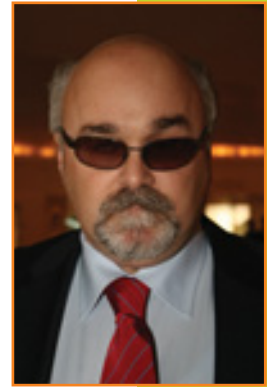
Ιδιοκτησία:
 Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία - ΕΣΑμεΑ
Εκδότης:
 Βαρδακαστάνης Γιάννης
 Πρόεδρος ΕΣΑμεΑ
Διευθύντρια:
 Χατζηπέτρου Ανθή
Αρχισυντάκτρια:
 Θεωνά Άννα
Σελιδοποίηση - Διαχωρισμοί - Φιλμς:
 ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ (210 6006430-1)
Εκτύπωση:
 ΔΕΣΜΟΣ (210 6644156)

Γραφεία ΕΣΑμεΑ:
 Ελ. Βενιζέλου 236, 163 41 Ηλιούπολη, Αθήνα
 Τηλ. 210 - 9949837
 Fax: 210 - 5238967
 E-mail: esaea@otenet.gr
<http://www.esaea.gr>

Εκδίδεται σε 7.500 αντίτυπα και διανέμεται δωρεάν.

Σε περίπτωση αναδημοσίευσης παρακαλούμε να αναφέρετε ως πηγή το "Θέματα Αναπηρίας".

Τα ευνοήματα άρθρα δεν εκφράζουν υποχρεωτικά τις απόψεις της ΕΣΑμεΑ.

Tο τεύχος που κρατάτε στα χέρια σας μοιάζει με ένα ψηφιδωτό. Ένα ψηφιδωτό φτιαγμένο από εικόνες, με βασική την εικόνα που παρουσιάζει σήμερα η απασχόληση των ατόμων με αναπηρία στη χώρα μας, τα εμπόδια και τις προκλήσεις που η ζοφερή πραγματικότητα μάς καλεί να αντιμετωπίσουμε προκειμένου να αρθούν οι στερεοτυπικές αντιλήψεις και να αλλάξουν τα δεδομένα.

Η πρώτη εικόνα έρχεται από τη Γαλλία, όπου στις 29 Μαρτίου 2008 έλαβε χώρα μια άνευ προηγουμένου κινητοποίηση του γαλλικού αναπηρικού κινήματος, με την πολύτιμη υποστήριξη του ευρύτερου ευρωπαϊκού κινήματος, ενόψει μιας άδικης και σκληρής ασφαλιστικής μεταρρύθμισης που ξυπνά μνήμες από τις διαμαρτυρίες στη χώρας μας, με κεντρικό αίτημα τη διασφάλιση ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος για τα άτομα με αναπηρία.

Χιλιάδες άτομα με αναπηρία βγήκαν στους δρόμους του Παρισιού φωνάζοντας ότι ο σεβασμός του δικαιώματος στην ισότιμη διαβίωση και όχι στην απλή επιβίωση είναι αδήριτη ανάγκη, δείχνοντας το δρόμο που πρέπει να ακολουθήσει το αναπηρικό κίνημα σε παγκόσμιο επίπεδο ενόψει και της έναρξης ισχύος της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία.

Και στην Ελλάδα όμως έγινε ένα θετικό βήμα σε αυτή την κατεύθυνση. Η Έκθεση της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία για την 3η Δεκέμβρη 2007 που ήταν αφιερωμένη στην απασχόληση των ατόμων με αναπηρία έφτασε στα έδρανα της Βουλής και στη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, με πλήθος εκπροσώπων του Κοινοβουλίου να διατυπώνουν τις θέσεις τους για την κατάσταση των ατόμων με αναπηρία στην Ελλάδα. Αναμφίβολα μια σημαντική στιγμή, που έθεσε – ελπίζουμε – τις βάσεις για ουσιαστική παρέμβαση από την πλευρά της Πολιτείας στα χρόνια και πάγια αιτήματά μας.

Στρεβλή και συγκεχυμένη είναι ωστόσο η εικόνα για την ψυχική αναπηρία ακόμα και σήμερα, στον 21ο αιώνα, με το φόβο και την άγνοια να επισκιάζουν τις ζωές μιας μερίδας συνανθρώπων μας που καταδικάζονται καθημερινά από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ενδύονται ταμπέλες που δεν αρμόζουν σε μια ανεπτυγμένη χώρα όπως η Ελλάδα. Η Πρόεδρος της ΠΟΣΟΨ Αλεξάνδρα Ασκούνη – Στρούμπου αποκάλυψε στα «Θέματα Αναπηρίας» τις πραγματικές διαστάσεις της ψυχικής αναπηρίας, που είναι «ζήτημα κοινωνικό».

Όσο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στη νέα ψηφιακή εποχή, τις απόψεις του κατέθεσε από καρδιάς ο καθ' ύλην αρμόδιος Γιάννης Ζουγανέλης, που πρόσφατα ανέλαβε τη θέση του Προέδρου της Επιτροπής για το Πρόγραμμα της Ψηφιακής Τηλεόρασης, ένας άνθρωπος που έχει ζήσει την αναπηρία και τις προκαταλήψεις που γεννά, οι οποίες θέτουν χιλιάδες συνανθρώπους μας ουσιαστικά στο περιθώριο της.

Γιάννης Βαρδακασιάνης
Πρόεδρος Ε.Σ.Α.μεΑ.

Τα Άτομα με Αναπηρία της Γαλλίας

...δείχνουν το δρόμο!

Η καταπολέμηση της φτώχειας και του αποκλεισμού απαιτεί ένα νέο ριζοσπασισμό στα αναπηρικά κινήματα της Ευρώπης

Με την ιδιότητά μου ως Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία, είχα την τιμή και την ευκαιρία, αλλά και την πρόκληση, να λάβω μέρος σε μια από τις πλέον συγκλονιστικές κινητοποιήσεις που έχουν γίνει ποτέ στην Ευρώπη από Οργανώσεις Ατόμων με Αναπηρία. Το γαλλικό αναπηρικό κίνημα στις 29 Μαρτίου 2008 σήκωσε το ανάστημά του απέναντι σε μια κατάσταση που δεν τιμά τη Γαλλία ως μια από τις πιο ανεπτυγμένες χώρες του κόσμου: το γεγονός δηλ. ότι τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας.

Το σύνθημά τους απλό, λιτό και κατανοητό: **«Ούτε φτωχοί, ούτε αναξιοπαθείς. Απαιτούμε να ζούμε όπως όλοι οι πολίτες της Γαλλίας, να έχουμε ανθρώπινες κοινωνικές και προσωπικές σχέσεις, να μπορούμε να ανταποκριθούμε στις υποχρεώσεις του μέσου πολίτη απέναντι στην οικογένεια, απέναντι στην κοινωνία».** Αυτό είναι το μήνυμα του γαλλικού αναπηρικού κινήματος, αλλά και το μήνυμα όλων των αναπηρικών κινήματων της Ευρώπης, ότι η αναπηρία και η φτώχεια πρέπει να πάψουν να αποτελούν αχώριστο ζεύγος.

Ας εξετάσουμε όμως τις επιμέρους πτυχές και κυρίως τις αιτίες που εξώθησαν πάνω από 30.000 άτομα με αναπηρία να βγουν στους δρόμους της Γαλλίας, οι οποίες σχετίζονται με εκείνες που οδήγησαν και τους Έλληνες και Ελληνίδες με αναπηρία το Νοέμβριο του 2007 έξω από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, δηλ. τη διασφάλιση ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για τα άτομα με αναπηρία που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.

Κατά γενική ομολογία η απασχόληση των ατόμων με αναπηρία σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συγκρινόμενη με αυτήν του γενικού πληθυσμού, παρουσιάζει τα εξής δυσμενή χαρακτηριστικά:

- υψηλότερη ανεργία,
- μεγαλύτερη διάρκεια ανεργίας,
- υψηλότερο ποσοστό μερικώς απασχολούμενων,

- υψηλότερο ποσοστό εποχικώς απασχολούμενων,
- μεγαλύτερο κίνδυνο απόλυσης,
- απασχόληση σε θέσεις εργασίας που δεν ανταποκρίνονται στις πραγματικές ικανότητες, εμπειρίες και φιλοδοξίες τους,
- χαμηλότερες αμοιβές.

Επιπλέον, πρέπει κανείς να λάβει σοβαρά υπόψη την έλλειψη ουσιαστικών μέτρων για την αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης, όπως μέτρων υπέρ της ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας των ατόμων με αναπηρία, της ποσόστωσης κλπ., γεγονός που εντείνει ακόμα περισσότερο τον εγκλωβισμό των ατόμων με αναπηρία σε συνθήκες οικονομικής ανέχειας. Είναι πραγματικά αδιανόητο στον 21ο αιώνα να μιλάμε για πολίτες δεύτερης και τρίτης κατηγορίας, εξαιτίας της κωλυσιεργίας ή και αδιαφορίας της κεντρικής εξουσίας για τους πολίτες που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού.

Συνθέτοντας λοιπόν τα δύο παραπάνω δεδομένα, οδηγείται κανείς αναπόφευκτα στο συμπέρασμα ότι η κινητοποίηση στη Γαλλία ήταν αν μη τι άλλο αναμενόμενη και δίκαιη. Διότι δεν νοείται να μην διασφαλίζονται για τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με χρόνιες παθήσεις τα προς το ζην, ήτοι ένα ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα και επαρκή επιδόματα, που μπορούν να τους επιτρέψουν να ζουν αξιοπρεπώς, όπως κάθε άλλος συμπολίτης τους.

Οι «γνωστές – άγνωστες» πτυχές της αναπηρίας

Η έλλειψη ουσιαστικής ευαισθητοποίησης των σύγχρονων μέσων μαζικής ενημέρωσης για τα προβλήματα των ατόμων με αναπηρία, αλλά και ο λανθασμένος τρόπος παρουσίασής τους εν γένει, δεν επιτρέπουν στο ευρύ κοινό να ενημερωθεί ορθώς και επαρκώς. Αποτέλεσμα αυτής της στάσης είναι άλλοτε η εκδήλωση φαινομένων ηρωοποίησης, και άλλοτε η έκφραση οίκτου και φιλανθρωπίας στο πρόσωπο του ατόμου με αναπηρία, που αναπόφευκτα οδηγεί στον αποπροσανατολισμό από τα πραγματικά και ουσιαστικά προβλήματα που επιφέρει η άσκηση διακριτικής

του **Γιάννη Βαρδακαστάνη**
Προέδρου της Εθνικής
Συνομοσπονδίας Ατόμων
με Αναπηρία & του
Ευρωπαϊκού Φόρουμ
Ατόμων με Αναπηρία

συμπεριφοράς σε βάρος των ατόμων με αναπηρία.

Σημαντικό στοιχείο που πρέπει αναμφισβήτητα να ληφθεί υπόψη είναι ότι αυτού του είδους η παρουσία συχνά τοποθετεί την αναπηρία έξω από τη ζωή και τα δεδομένα των υπόλοιπων ανθρώπων, σαν να πρόκειται για ένα ατυχές περιστατικό στη ζωή κάποιου, που εμάς προσωπικά δεν μπορεί να μας αγγίξει. Άτοπη και ανεδαφική στάση. Διότι η αναπηρία είναι ένα φαινόμενο πανεθνικό, πανευρωπαϊκό, παγκόσμιο και πανανθρώπινο. Και τούτο αποδεικνύεται περίτρανα αν μελετήσει κανείς τους αριθμούς.

Τα άτομα με αναπηρία μπορεί να αποτελούν το 10% του συνόλου των Ευρωπαίων πολιτών, αν όμως προστεθούν στο ποσοστό αυτό οι οικογένειες που έχουν στους κόλπους τους άτομα με αναπηρία (μία στις τέσσερις οικογένειες έχουν κάποιο μέλος με αναπηρία) και συνάμα όλα τα μέλη αυτής, τότε μιλάμε για ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού που έχει άμεσα ή έμμεσα σχέση με την αναπηρία. Γιατί η αναπηρία και οι συνέπειές της δεν έχουν επιπτώσεις μόνο στο ίδιο το άτομο με αναπηρία, αλλά και σε ολόκληρο τον περιβάλλοντα κύκλο του.

Η ανυπαρξία κατάλληλων δομών και διαδικασιών που θα επιτρέψουν σε ένα άτομο με αναπηρία να σπουδάσει και κατά συνέπεια η έλλειψη των εφοδίων που θα του εξασφαλίσουν μια θέση στην αγορά εργασίας καθώς και η παροχή πενιχρών επιδομάτων, μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι μια οικογένεια που έχει κάποιο μέλος με αναπηρία είναι καταδικασμένη εκ προοιμίου να ζει σε συνθήκες φτώχειας, εξαθλίωσης

και ανέχειας. Άλλωστε, όπως επιβεβαιώνουν και σχετικές έρευνες, τα άτομα με αναπηρία αποτελούν το 20% των πλέον φτωχών Ευρωπαίων¹.

Ακόμη και τα πιο απλά γίνονται δύσκολα όταν προστεθεί ο παράγοντας «αναπηρία» στη συλλογισμό μας, όπως άλλωστε απέδειξε και η πρόσφατη έρευνα κοινής γνώμης που διεξήγαγε η GPO για λογαριασμό της Ε.Σ.ΑμεΑ.

Στον 21ο αιώνα δεν νοείται να μιλάμε ακόμα για μη προσβάσιμο περιβάλλον, φυσικό ή δομημένο, και να δεχόμαστε να ζει εγκλειστο στους τέσσερις τοίχους του σπιτιού του το 40% των ατόμων με αναπηρία. Είναι απαράδεκτο να μην μπορεί ένα νέο παιδί σε αναπηρικό αμαξίδιο να απολαύσει μια συναυλία, μια παράσταση, ένα αθλητικό γεγονός ή να πάει διακοπές. Πρόκειται για κοινωνικό αποκλεισμό, σε χειρότερη μάλιστα μορφή από τον ίδιο τον εγκλεισμό στα ιδρύματα, στον οποίο εξαναγκάζονται πάνω από 200.000 ευρωπαίοι με αναπηρία.

Στο Βέλγιο, σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα το 40% των ατόμων με αναπηρία αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα, ενώ όπως αποκαλύπτει έρευνα του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία, που διεξήχθη σε συνεργασία με το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο της Αθήνας το 2002 σε 7 ευρωπαϊκές χώρες, το 27,5% των ατόμων με αναπηρία ζουν σε συνθήκες απόλυτης εξαθλίωσης.

Οστόσο, ένα ισχυρό κοινωνικό σύστημα μπορεί να περιορίσει το φαινόμενο αυτό, μειώνοντας ακόμα και τον κίνδυνο να οδηγηθεί κανείς

στη φτώχεια, όπως άλλωστε αποδεικνύει και το παράδειγμα των σκανδιναβικών χωρών.

Οι υποχρεώσεις των ευρωπαϊκών χωρών: Ναι μεν, αλλά...

Η ζοφερή εικόνα που έχει περιγραφεί μέχρι τώρα δεν είναι παρά αποτέλεσμα της αμέλειας των ευρωπαϊκών χωρών να ακολουθήσουν πιστά τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την ανάληψη αποτελεσματικών και ρηξικέλευθων μέτρων που θα δώσουν τέρμα στις απαράδεκτες και μεσαιωνικές αυτές συνθήκες διαβίωσης για τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις. Γιατί τα άτομα με αναπηρία είναι υποκείμενα δικαιωμάτων και όχι αντικείμενα οίκτου και συμπόνιας και τα δικαιώματά τους πρέπει να γίνονται σεβαστά.

Όπως άλλωστε δηλώνεται ρητά στη νέα Ευρωπαϊκή Συνθήκη, της οποίας μέρος αποτελεί και η Χάρτα των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, «η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία να ευεργετούνται από μέτρα σχεδιασμένα να διασφαλίζουν την ανεξαρτησία τους, την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και συμμετοχή στη ζωή της κοινότητας» (άρθρο 26). Επιπλέον, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο κοινωνικός αποκλεισμός και η φτώχεια, η ΕΕ αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα στην παροχή υποστήριξης στο σπίτι και τις κοινωνικές δραστηριότητες, ώστε να διασφαλιστεί μια αξιοπρεπή διαβίωση για όλους εκείνους που έχουν έλλειψη επαρκών πόρων (άρθρο 34).

¹ World Bank - Poverty reduction strategies report

Νέα δεδομένα δημιούργησε φυσικά και η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, μια από τις σημαντικότερες, ιστορικές κατακτήσεις του ευρωπαϊκού αναπηρικού κινήματος, που έχει υπογραφεί από τη Γαλλία και από τις άλλες Ευρωπαϊκές Κοινοότητες. Το δικαίωμα σε αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης για τα άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους, το δικαίωμα στην ενίσχυση από την Πολιτεία, το δικαίωμα στην οικονομική στήριξη συμπεριλαμβάνονται ρητά και κατηγορηματικά στη Σύμβαση.

Τέλος, η Στρατηγική της Λισσαβόνας το 2000 που υιοθετήθηκε από τις χώρες της Ευρώπης με τη φιλοδοξία να γίνει η Ευρώπη πιο δυναμική και ανταγωνιστική, να επέλθει οικονομική ανάπτυξη και αύξηση των θέσεων εργασίας, αλλά και κοινωνική συνοχή, γέννησε ακόμα περισσότερες ελπίδες. Δυστυχώς όμως, μέχρι σήμερα δεν έχει διαπιστωθεί καμιά εξέλιξη αναφορικά με τα ζητήματα των ατόμων με αναπηρία.

Η ισχύς εν τη ενώσει: Το Ευρωπαϊκό Φόρουμ ΑμεΑ

Το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία έφερε στη Γαλλία τη φωνή των πενήντα εκατομμυρίων ατόμων με αναπηρία από κάθε γωνιά της Ευρώπης, για να διαμηνύσει ότι θα συνεχίσει να παλεύει, όπως εδώ και πολλά συναπτά έτη, για το σεβασμό και τη συμπερίληψη των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία σε όλες τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η διασφάλιση και προάσπιση του δικαιώματος στη ζωή και την αξιοπρεπή διαβίωση αποτελεί κεντρικό στόχο του Φόρουμ και την κεντρική ιδέα σε όλες τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει από την πρώτη στιγμή

της ίδρυσής του. Αυτό που δεν έχει γίνει ακόμα πλήρως κατανοητό είναι ότι η αναπηρία και η φτώχεια είναι συγκοινωνούντα δοχεία και χρειάζονται αποτελεσματικά και ριζοσπαστικά μέτρα προκειμένου να σπάσει αυτός ο γόρδιος δεσμός που καταδικάζει τα άτομα με αναπηρία να αγωνίζονται για τη στοιχειώδη επιβίωση χωρίς το δικαίωμα καν να ονειρεύονται μια ισότιμη ζωή με τους μη ανάπηρους συμπολίτες τους, είτε σε εθνικό είτε σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Μέσα από τις αναρίθμητες σημαντικές πρωτοβουλίες μας ως επίσημος φορέας εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία στην Ευρώπη, καθημερινά προσπαθούμε να ενημερώσουμε και να ασκήσουμε πίεση για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα και το κυριότερο, να κρατάμε τα προβλήματα των ατόμων με αναπηρία στο επίκεντρο των διαβουλεύσεων των Ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων.

Η καμπάνια «**Ένα εκατομμύριο υπογραφές για την αναπηρία**» που διεξήγαγε το Φόρουμ πέρυσι και στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία αφού συγκεντρώθηκαν 1.300.000 υπογραφές (60.000 στη Γαλλία) από ολόκληρη την Ευρώπη ώστε να γίνει η διακριτική μεταχείριση παρελθόν, συνιστά ένα αντιπροσωπευτικό παράδειγμα του τι μπορούμε να επιτύχουμε με τη σωστή ενημέρωση της κοινής γνώμης για το τι πραγματικά έχουν ανάγκη τα άτομα με αναπηρία.

Οι 1.300.000 Ευρωπαίοι που υπέγραψαν τα ειδικά έντυπα στο πλαίσιο της καμπάνιας, ύψωσαν τη φωνή τους υπέρ της θέσπισης μιας επαρκούς και αποτελεσματικής νομοθεσίας για τα άτομα με αναπηρία σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ζητώντας

παράλληλα από τις Κυβερνήσεις των κρατών - μελών να συμβάλουν ουσιαστικά στον αγώνα των ατόμων με αναπηρία για πρόσβαση στην εκπαίδευση, την απασχόληση, την ψυχαγωγία, την ανεξάρτητη και αξιοπρεπή διαβίωση και τη συμμετοχή στο κοινωνικό γίγνεσθαι χωρίς εμπόδια και περιορισμούς.

Το σημαντικότερο όμως επίτευγμα της εκστρατείας ήταν ότι κατόρθωσε να συνενώσει όλες αυτές τις φωνές για ένα κοινό σκοπό και να εισακουστούν τα αιτήματα του συνόλου του αναπηρικού κινήματος της Ευρώπης από τους εκπροσώπους των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

Τα μηνύματα της Tribune Place de L' Opera

Η κινητοποίηση στη Γαλλία με αφορμή την ασφαλιστική μεταρρύθμιση, ήταν άρρηκτα συνδεδεμένη και με την ευρύτερη δυσάρεσκεια των Γάλλων πολιτών και των συνδικάτων, τα οποία συμφώνησαν να δημιουργήσουν «κοινό μέτωπο» κατά της σταδιακής αύξησης του χρονικού ορίου καταβολής εισφορών για την πλήρη σύνταξη από τα 40 στα 41 χρόνια ως το 2012. Περίεργη συγκυρία, αφού και στη χώρα μας οι κινητοποιήσεις ήταν εντατικές για τους ίδιους λόγους λίγο καιρό πριν.

Σύσσωμο το αναπηρικό κίνημα της Γαλλίας, με τη συνδρομή και υποστήριξη του ευρύτερου ευρωπαϊκού αναπηρικού κινήματος και παρά τις όποιες δυσκολίες, έδωσε δυναμικό παρόν στην κινητοποίηση και με αφητηρία την Place de la Republique, έκλεισε σταδιακά τους δρόμους St Martin, St Denis, Bonne Nouvelle, Poissonniere, Montmartre, Des Italiens, Des Capucines, καθώς και τους περιβάλλοντες σταθμούς του μετρό για να καταλή-

ξει στην Tribune Place de L' Opera.

Το επίδομα που δέχεται ένα άτομο με αναπηρία, που δεν έχει τη δυνατότητα να εργασθεί, στη Γαλλία είναι 400 ευρώ, ήτοι ποσό κατά 40% κατώτερο του μέσου όρου του "ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος", ποσό που δεν του επιτρέπει να ζήσει χωρίς την οικογενειακή βοήθεια.

Από την Tribune Place de L' Opera, τα άτομα με αναπηρία σαν μια γροθιά έστειλαν το μήνυμά τους - όχι μόνο στον Πρόεδρο Σαρκοζί, αλλά και σε κάθε κυβέρνηση της Ευρώπης - φωνάζοντας ένα μεγάλο «φτάνει» στην αδιαφορία και την έλλειψη ευαισθησίας στο πρόσωπό τους, τονίζοντας ότι κανένα άτομο με αναπηρία δεν είναι μόνο του στον επίμονο και επίπονο αγώνα για την ίση μεταχείριση και την αξιοπρεπή ζωή.

Είναι καιρός πια να σταματήσουν οι εξαγγελίες και τα λόγια στο βωμό της διασφάλισης της συμπάθειας της κοινής γνώμης. Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, που αναγνωρίζει και επιβάλλει τη λήψη μέτρων, ώστε να ξεφύγουν τα άτομα με αναπηρία από μια λογική απλής επιβίωσης. Άλλωστε, η Σύμβαση δεν αφήνει πολλά περιθώρια, αρκεί να μη χαθεί κι αυτή στις κυβερνητικές καλένδες.

Τα άτομα με αναπηρία είναι υποκείμενα δικαιωμάτων και όχι αντικείμενα «οίκτου» και τα δικαιώματα αυτά θα συνεχίσουν να τα διεκδικούν μέχρι τελικής πτώσεως. Διότι πρόκειται για το δικαίωμα στην ίδια τη ζωή. Η Γαλλία έδειξε το δρόμο για το τι πρέπει να κάνουν τα αναπηρικά κινήματα και στις άλλες χώρες της Ευρώπης για να προστατευθούν οι πιο αδύνατοι του χώρου. Και θα φροντίσουμε να πιάσει τόπο.

Η αντίληψη για την αναπηρία κλειδί για τη διαμόρφωση των πολιτικών

της Σοφίας Μιζαμσή

Οικονομολόγος, Msc Περιφερειολόγος

1. Η εξέλιξη της αντίληψης για την αναπηρία

Τις τελευταίες δεκαετίες το θέμα της αναπηρίας έχει αναλυθεί εκτενώς στη βιβλιογραφία, έχει απασχολήσει σημαντικά τους διεθνείς οργανισμούς και αποτελεί κρίσιμο θέμα προς επίλυση από τις πολιτικές των κρατών. Η αντίληψη για την έννοια της αναπηρίας, η οποία επηρεάζει καθοριστικά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των πολιτικών για την αντιμετώπισή της, ήταν το διάστημα αυτό υπό διαρκή εξέλιξη.

Είναι σημαντικό να επισημανθεί η διάκριση ανάμεσα στην αντίληψη για την αναπηρία και σε επιμέρους ορισμούς που αποσκοπούν στον προσδιορισμό και στην κατηγοριοποίηση των ατόμων με αναπηρία, βάσει ορισμένων κριτηρίων. Οι δύο κατηγορίες εννοιών είναι συμπληρωματικές και δεν πρέπει να συγχέονται. Οι αντιλήψεις-προσεγγίσεις για την αναπηρία συνιστούν το πλαίσιο μέσα στο οποίο οι επιμέρους έννοιες που προσδιορίζουν και κατηγοριοποιούν τα άτομα με ανα-

πηρία είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν ως βάση για την υλοποίηση συγκεκριμένων πολιτικών. Συνεπώς, ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η αξιολόγηση των πολιτικών για την αναπηρία επηρεάζονται από την αντίληψη για την αναπηρία.

Υπό αυτό το πρίσμα, η αντίληψη για την αναπηρία έχει κρίσιμη σημασία, διότι συνιστά το θεωρητικό υπόβαθρο για τον καθορισμό του είδους των πολιτικών για την αντιμετώπισή της. Η υιοθέτηση της προσέγγισης που αντιλαμβάνεται την αναπηρία αποκλειστικά ως ατομικό πρόβλημα (ιατρικό μοντέλο), οδηγεί στη διαμόρφωση πολιτικών που επικεντρώνονται στο άτομο και κατά κανόνα συνδυάζονται με παθητικές πολιτικές κοινωνικής πρόνοιας. Αντιθέτως, η υιοθέτηση της προσέγγισης που δίνει έμφαση στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, μετατοπίζοντας το κέντρο βάρους από το ατομικό στο κοινωνικό επίπεδο και εισάγοντας τη διάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (κοινωνικό μοντέλο), συνεπάγεται τη διαμόρφωση ενεργητικών πολιτικών σε κοινωνικό επίπεδο.

Σήμερα, η νέα προσέγγιση για την αναπηρία (πολυδιάστατο μοντέλο) συνίσταται στο συγκερασμό του ιατρικού και του κοινωνικού μοντέλου και αφορά στην υιοθέτηση πολιτικών οι οποίες περιλαμβάνουν συνδυασμό γενικών μέτρων σε κοινωνικό επίπεδο και εξατομικευμένων παρεμβάσεων σε ατομικό επίπεδο. Συνακόλουθα, το πολυδιάστατο μοντέλο καλύπτει αφενός την αντιμετώπιση του ιατρικού μοντέλου, η οποία αντιμετωπίζει την αναπηρία ως ατομικό πρόβλημα, αφετέρου τη «γενική» προσέγγιση του κοινωνικού μοντέλου, κατά την οποία η κοινωνία φέρει την κύρια ευθύνη για τα προβλήματα που βιώνουν τα άτομα με αναπηρία. Η καινοτομία του έγκειται στο μείγμα μέτρων που υιοθετεί και στην ευελιξία των πολιτικών που προβλέπει.

2. Η ανομοιογένεια των ατόμων με αναπηρία

Τα άτομα με αναπηρία αποτελούν μια εξαιρετικά ανομοιογενή ομάδα πληθυσμού¹. Η ανομοιογένεια προέρχεται κυρίως από το είδος και

¹ Στην Ελλάδα, σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους, ως άτομα με αναπηρία θεωρούνται τα πρόσωπα τα οποία από οργανικά, ψυχικά ή κοινωνικά αίτια παρουσιάζουν καθυστερήσεις, αναπηρίες ή διαταραχές στη γενικότερη ψυχοσωματική κατάσταση ή στις επιμέρους λειτουργίες τους και στο βαθμό που δυσκολεύεται ή παρεμποδίζεται σοβαρά η παρακολούθηση της γενικής και επαγγελματικής τους εκπαίδευσης, η δυνατότητα ένταξής τους στην παραγωγική διαδικασία και η αποδοχή τους από το κοινωνικό σύνολο. (Συνέχεια στη σελ. 10)

το βαθμό αναπηρίας. Ωστόσο, πολλοί παράγοντες διαφοροποιούν-κατακερματίζουν περαιτέρω τις όποιες αρχικές ομαδοποιήσεις. Τέτοιοι παράγοντες είναι μεταξύ άλλων η προέλευση της αναπηρίας (συγγενής, επίκτητη), η ηλικία εκδήλωσης της αναπηρίας, οι δυνατότητες χρήσης τεχνικών βοηθημάτων, οι δυνατότητες προσαρμογής του περιβάλλοντος χώρου κ.λπ.

Η ανομοιογένεια των ατόμων με αναπηρία, διαφοροποιεί αφενός τους περιορισμούς, τις ανάγκες και τις δυνατότητες σε ατομικό επίπεδο, αφετέρου τις απαιτούμενες ενέργειες από την πλευρά της Πολιτείας για τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος και την παροχή υπηρεσιών. Συνεπώς, η διαφοροποιημένη προσέγγιση των ατόμων με αναπηρία, με βάση το είδος και το βαθμό αναπηρίας, παίζει κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση εξειδικευμένων πολιτικών για την αντιμετώπιση της αναπηρίας και ενισχύει την αποτελεσματικότητά τους. Επιπλέον, η «κατηγοριοποίηση» των ατόμων με αναπηρία, επηρεάζει το εύρος και τη σύνθεση των ομάδων-στόχου στις οποίες απευθύνονται οι διάφορες πολιτικές.

3. Πολιτικές για την αναπηρία

Το ζήτημα της αναπηρίας δεν εντάσσεται σε έναν και μοναδικό τομέα πολιτικής. Αντιθέτως, διαχέεται σε πολλούς τομείς και ως εκ τούτου εμπίπτει στην αρμοδιότητα μεγάλου αριθμού φορέων άσκησης πολιτικής. Συνακόλουθα, ο εντοπισμός και η εξέταση των πολιτικών που σχεδιάζονται και εφαρμόζονται για την αναπηρία, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, αποτελεί ένα θέμα εκτενούς αναζήτησης.

3.1 Η προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αναπηρία: Στόχοι, πολιτικές, μέσα.

Το πλαίσιο πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για τα άτομα με αναπηρία εναρμονίζεται με τη νέα προσέγγιση για την αναπηρία, σύμφωνα με την οποία τα άτομα με αναπηρία δε θεωρούνται παθητικοί παραλήπτες αντισταθμιστικής αποζημίωσης, αλλά αναγνωρίζονται τα νόμιμα αιτήματά τους για ίσα δικαιώματα και υιοθετείται η άποψη ότι η συμμετοχή σχετίζεται άμεσα με την ένταξη. Συνακόλουθα, πρόκειται για ένα πλαίσιο πολιτικής το οποίο δεν εξαντλείται στην παθητική αρωγή, αλλά εστιάζει στην αναγνώριση και στην προάσπιση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, στην ενσωμάτωση και στην ενεργό συμμετοχή τους

στην οικονομική και κοινωνική ζωή. Υπό αυτό το πρίσμα, η καταπολέμηση των διακρίσεων και η προώθηση της συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στην οικονομία και στην κοινωνία διαδραματίζουν θεμελιώδη ρόλο.

Στο πλαίσιο αυτό ο στόχος της μακροπρόθεσμης στρατηγικής της ΕΕ για τα άτομα με αναπηρία, με σκοπό να τους δοθεί η δυνατότητα να απολαμβάνουν το δικαίωμά τους στην αξιοπρέπεια, την ίση μεταχείριση, την ανεξάρτητη διαβίωση και τη συμμετοχή στην κοινωνία, είναι η ισότητα των ευκαιριών. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περισσότερες ενέργειες στον τομέα της αναπηρίας ανήκουν κατ' αρχήν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών και υλοποιούνται αποτελεσματικότερα σε εθνικό επίπεδο, οι προσπάθειες για την επίτευξη του στρατηγικού στόχου της ΕΕ, επικεντρώνονται σε ορισμένους βασικούς, συμπληρωματικούς και αμοιβαία υποστηριζόμενους λειτουργικούς στόχους. Αυτοί οι λειτουργικοί στόχοι, για την επίτευξη των οποίων αναπτύσσεται μια συνεκτική και ολοκληρωμένη προσέγγιση που χρησιμοποιεί ένα μείγμα εργαλείων² και μέσων, αφορούν³ κυρίως τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, τη βελτίωση της προβασιμότητας

¹ Στα άτομα αυτά περιλαμβάνονται κυρίως: τα τυφλά άτομα και τα άτομα που έχουν σοβαρές διαταραχές στην όραση, τα κωφά και τα βαρήκοα άτομα, τα άτομα με κινητικές διαταραχές, τα άτομα με επimέρους δυσκολίες στη μάθηση (δυσλεξία, διαταραχή λόγου, κ.ά.), τα άτομα που πάσχουν από ψυχικές νόσους και συναισθηματικές αναστολές, τα επιληπτικά και χανσενικά άτομα, τα άτομα που πάσχουν από ασθένειες που απαιτούν μακρόχρονη θεραπεία και παραμονή σε νοσηλευτικά ιδρύματα, κλινικές ή θεραπευτήρια, και όλα τα άτομα νηπιακής, παιδικής ή εφηβικής ηλικίας που δεν ανήκουν σε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις και που παρουσιάζουν διαταραχή της προσωπικότητας από οποιαδήποτε αιτία. Σημειώνεται ότι στις παραπάνω κατηγορίες μπορούν να προστεθούν κατά περίπτωση και οι ηλικιωμένοι, δεδομένου ότι η ηλικία επηρεάζει ένα ευρύ φάσμα ικανοτήτων.

² Στο πλαίσιο της οικονομικής και κοινωνικής αναδιάρθρωσης, η Επιτροπή δεσμεύεται ιδιαίτερα να χρησιμοποιεί πλήρως τις μεθόδους εθελοντικής συνεργασίας που εξασφαλίζουν τη δέουσα συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων: κράτη μέλη, κοινωνικοί εταίροι, κοινωνία των πολιτών κ.τ.λ. Πρόκειται κυρίως για την ανοικτή μέθοδο συντονισμού στους τομείς της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης και της διά βίου μάθησης, οι οποίες είναι πολύ σημαντικές για τα άτομα με αναπηρία και οι κοινοί στόχοι τους μπορούν να μεταφραστούν σε εθνικές πολιτικές και σε διαδεδομένες ορθές πρακτικές.

³ COM (2003) 650 τελικό της 30.10.2003 «Ίσες ευκαιρίες για τα άτομα με αναπηρίες: ένα ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης».

τητας για όλους, την ενθάρρυνση της απασχόλησης και την προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης.

Προς την κατεύθυνση της ισότητας ευκαιριών για τα άτομα με αναπηρία, λειτούργησε και η ανακήρυξη του έτους 2003 ως Ευρωπαϊκό Έτος για τα Άτομα με Αναπηρία και οι δράσεις που πραγματοποιήθηκαν, ο σχεδιασμός της δεύτερης φάσης της Ατζέντας Κοινωνικής Πολιτικής και η εφαρμογή της, καθώς και η ανακήρυξη του έτους 2007 ως Ευρωπαϊκό Έτος Ίσων Ευκαιριών για Όλους. Τέλος, για την εξασφάλιση μιας συνεκτικής πολιτικής συνέχειας του Ευρωπαϊκού Έτους για τα Άτομα με Αναπηρία (2003), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή⁴ θέσπισε Σχέδιο Δράσης για την Αναπηρία (ΣΔΑ) το οποίο παρέχει ένα δυναμικό πλαίσιο για την ανάπτυξη της στρατηγικής της ΕΕ για την αναπηρία εντάσσοντας τη διάσταση της αναπηρίας στους σχετικούς τομείς πολιτικής.

3.2 Η ελληνική πραγματικότητα στις πολιτικές για την αναπηρία

Σήμερα, στο νέο περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί, έχει πλέον αναδειχθεί και στην Ελλάδα η ανάγκη της ολιστικής προσέγγισης της αναπηρίας και της σύνδεσης πολιτικών καταπολέμησης των διακρίσεων και διασφάλισης κοινωνικής προστασίας. Αποτελεί κοινή παραδοχή ότι αξίες

όπως η ισότητα και η αναγνώριση δικαιωμάτων πρέπει να αποτελούν βασικούς στόχους της πολιτικής για τα άτομα με αναπηρία.

Την τελευταία δεκαετία έχουν γίνει σημαντικά βήματα πρόοδου στην Ελλάδα, σε επίπεδο νομοθετικών ρυθμίσεων, λήψης μέτρων και προώθησης προγραμμάτων δράσης για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και την εξίσωση των ευκαιριών για τα άτομα με αναπηρία σε διάφορους τομείς της ζωής. Τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να ομαδοποιηθούν σε:

α) οριζόντιες ρυθμίσεις: αφορούν ρυθμίσεις που δεν εντάσσονται σε κάποιον συγκεκριμένο τομέα πολιτικής, αλλά διατρέχουν οριζόντια σχεδόν όλους τους τομείς· είναι ως επί το πλείστον θεσμικές ρυθμίσεις και σχετίζονται περισσότερο με τη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και **β) κάθετες ρυθμίσεις:** αφορούν ρυθμίσεις που εντάσσονται σε συγκεκριμένο τομέα πολιτικής.

Ωστόσο, και παρόλο που τα τελευταία χρόνια έχει αλλάξει σημαντικά ο τρόπος με τον οποίο η ελληνική Πολιτεία και η ελληνική κοινωνία προσεγγίζει το ζήτημα της αναπηρίας, για να γίνει πραγματικότητα η κατάργηση των διακρίσεων και η ισότιμη κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ένταξη

των ατόμων με αναπηρία, είναι αναγκαία σειρά παρεμβάσεων. Απαιτείται να συνδεθούν οι πολιτικοί στόχοι και οι θεμελιώδεις αρχές με τη επίτευξη της κοινής επιδίωξης που είναι τα άτομα με αναπηρία να μπορούν να λειτουργήσουν ως ισότιμοι πολίτες, απολαμβάνοντας ανεμπόδιστη πρόσβαση σε όλα τα αγαθά της κοινωνίας. Με βάση τα ανωτέρω, βασικοί στόχοι, που ταυτόχρονα αποτελούν προϋποθέσεις για να είναι ουσιαστική κάθε πολιτική προσπάθεια και δράση που στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία, πρέπει να είναι:

- α)** η διάχυση της διάστασης της αναπηρίας σε όλες τις πολιτικές,
- β)** ο συντονισμός και η στενή συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων με τα θέματα αναπηρίας (κυβέρνησης, τοπικής αυτοδιοίκησης, κοινωνικών εταίρων, φορέων ιδιωτικού τομέα, ατόμων με αναπηρία),
- γ)** η διευκόλυνση της ενεργού συμμετοχής των ίδιων των ατόμων με αναπηρία στην πολιτική και στα κέντρα λήψεως αποφάσεων,
- δ)** η ευαισθητοποίηση και συστηματική πληροφόρηση της ελληνικής κοινωνίας ιδιαίτερα με τη βοήθεια των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, προκειμένου να καταπολεμηθούν οι αρνητικές

⁴ ό.π.

προκαταλήψεις που αντιμετωπίζουν καθημερινά τα άτομα με αναπηρία,

- ε) οι βελτιώσεις σε τομείς όπως η πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στο δομημένο περιβάλλον, στις μεταφορές,
- στ) η καλλιέργεια δημόσιου διαλόγου,
- ι) η βελτίωση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου και η σύσταση ειδικής μόνιμης επιτροπής στη Βουλή για θέματα αναπηρίας⁵.

Εν κατακλείδι, η αναμόρφωση του θεσμικού και δομικού πλαισίου της ελληνικής Πολιτείας - με το οποίο τα άτομα με αναπηρία έρχονται αντιμέτωπα σε διάφορους τομείς και σε διάφορες φάσεις της ζωής τους - πρέπει να συνάδει με την επίτευξη του πολιτικού στόχου της διασφάλισης των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και της ένταξής τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας.

Αντί επιλόγου

Η αναπηρία συνιστά ένα πολύπλοκο

ζήτημα που άμεσα ή/και έμμεσα αφορά ένα σημαντικό τμήμα του πληθυσμού. Οι διαστάσεις του ζητήματος της αναπηρίας εκτείνονται σε όλη τη σφαίρα του κοινωνικοοικονομικού βίου μέσα στην οποία περιλαμβάνεται πρωτίστως η άσκηση θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η αντίληψη για την αναπηρία έχει κρίσιμη σημασία, διότι συνιστά το θεωρητικό υπόβαθρο των πολιτικών για την αντιμετώπισή της. Η αναπηρία, από ατομικό πρόβλημα και απόκλιση από το «φυσιολογικό», αντιμετωπίζεται πλέον ως ζήτημα στο οποίο έχει σοβαρές ευθύνες ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας της κοινωνίας και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Η εξέλιξη στην αντίληψη για την αναπηρία έχει αποτυπωθεί σε σημαντικό βαθμό στο θεσμικό πλαίσιο και στις αρχές που διέπουν την αναπηρία. Ωστόσο, η πλήρης ενσωμάτωσή τους στις αντίστοιχες πολιτικές βρίσκεται σε μεταβατικό στάδιο ανάμεσα στις παλαιές και σύγχρονες αντιλήψεις περί αναπηρίας και ως εκ τούτου παρουσιάζονται σοβαρές αδυναμίες και ελλείψεις.

Η αναντιστοιχία αρχών, στόχων και

πραγματικότητας, περιορίζει την άσκηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και έχει σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής τους. Για να μπορέσουν τα άτομα με αναπηρία να λειτουργήσουν ως ισότιμοι πολίτες, απολαμβάνοντας ανεμπόδιστη πρόσβαση σε όλα τα αγαθά της κοινωνίας, της οικονομίας, του πολιτισμού και της ζωής, απαιτείται η ανάπτυξη μιας στρατηγικής που θα συνδέει τις αρχές με τους πολιτικούς στόχους και θα περιλαμβάνει μηχανισμούς για την εποπτεία της εφαρμογής της. Στη διατύπωση και υλοποίηση αυτής της στρατηγικής θα πρέπει να συμμετέχουν φορείς που λειτουργούν σε όλα τα επίπεδα της κοινωνικής και οικονομικής ζωής. Με τον τρόπο αυτό προωθείται η νέα προσέγγιση για την αναπηρία, η οποία περιλαμβάνει την εφαρμογή της αρχής του mainstreaming, τη διάχυση δηλαδή της διάστασης της αναπηρίας στο σύνολο των πτυχών της κοινωνικής και οικονομικής ζωής, αλλά και στο σύνολο των φορέων που σχεδιάζουν και εφαρμόζουν πολιτική. ✓

Το άρθρο συντάχθηκε στο πλαίσιο του Έργου της ΑΣ ΝΕΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ, (βλ. www.nea-prosegisi.gr). Το Έργο της ΑΣ "ΝΕΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ" εντάσσεται στο Πρόγραμμα της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL, Άξονας 1 "Απασχολησιμότητα" και Μέτρο 1.1 "Διευκόλυνση της πρόσβασης και της επιστροφής στην αγορά εργασίας" και συγχρηματοδοτείται κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και κατά 25% από το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

⁵ Αξίζει να σημειωθεί ότι η πρώτη τεκμηριωμένη καταγραφή των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία από τη Βουλή των Ελλήνων ολοκληρώθηκε μόλις τον Μάιο του 2006 από διακομματική Επιτροπή που συστήθηκε και λειτούργησε με απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής (της 22ας Ιουνίου 2004).

Ο Γιάννης Ζουγανέλης δεν χρειάζεται ιδιαίτερες συστάσεις. Εδώ και πολλά χρόνια απολαμβάνει την αγάπη του κόσμου, είτε βρίσκεται πίσω από τον τηλεοπτικό μας δέκτη, είτε πάνω στη σκηνή ερμηνεύοντας ρόλους και τραγούδια με πιστό σύντροφό του μια κιθάρα. Μια αγάπη που δεν του έλλειψε ούτε στα παιδικά του χρόνια, παρόλο που η οικογένειά του έτυχε να «διαφέρει» από τις άλλες. Ανάμεσα σε γυρίσματα, υποχρεώσεις, μουσική και ένα κινητό τηλέφωνο που χτυπάει ασταμάτητα, ο αγαπημένος μικρών και μεγάλων «Ζούγας» μίλησε στο «Θέματα Αναπηρίας» για τα παιδικά του βιώματα γύρω από την αναπηρία και μια Ελλάδα «ψεύτρα» που αποκλείει όσους είναι διαφορετικοί.

Συνέντευξη: Άννα Θεωνά

Γιάννης Ζουγανέλης

«Στην Ελλάδα δεν πράττουμε το αυτονόητο»

Από την προσωπική σας εμπειρία, ποια είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία στην καθημερινή τους διαβίωση;

Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι ο κοινωνικός ρατσισμός και η έλλειψη πολιτισμού αυτής της χώρας. Τον ανάπηρο τον βλέπουν με ένα χριστιανικό τρόπο. Επειδή στα παλιά τα χρόνια ο ανάπηρος εκτοπιζόταν από την κοινωνία, για να ζήσει έπρεπε ακόμα και να πουλήσει την αναπηρία του μέσα από τη διαδικασία της φιλευσπλαχνίας, της ελεημοσύνης. Η κοινωνία το αυτονόητο δεν το πράττει στην Ελλάδα. Πόσο μάλλον η Πολιτεία. Υπάρχουν άτομα με αναπηρία που τα κρύβουν. Ως γόνος κωφαλάων έχω ζήσει οικογένειες άλλες που έκρυβαν τους ανάπηρους, γιατί ντρέπονταν την κοινωνία, λες και επρόκειτο για πληγή από το Θεό.

Η κοινωνία μας είναι κοινωνία ανθρώπων που δεν έχουν καμιά σχέση με τον πολιτισμό, με την αλληλεγγύη, είναι ατομιστική κοινωνία. Κανείς νομίζει ότι θα παραμείνει για πάντα αρτιμελής, χωρίς να αντιλαμβάνεται ότι είναι υποψήφιος ανάπηρος. Είμαστε όλοι υποψήφιοι για αναπηρίες, δυνάμει ανάπηροι και ως λαός ψεύτες. Αυτοί είναι οι Έλληνες.

Κατά τα άλλα, παρά το ότι οι γονείς μου ήταν αναλφάβητοι, γιατί η Πολιτεία ποτέ δεν τους επέτρεψε να μπουν στη διαδικασία της γνώσης, έζησα μια ζωή με δυο ανθρώπους ερωτευμένους. Βέβαια, από μικρή ηλικία ένιωσα τι σημαίνει κοινωνικός ρατσισμός. Ερχόταν η μητέρα μου στο σχολείο κι εγώ, επειδή τα άλλα παιδιά αντιδρούσαν, αμέσως την «αποποιούμουν» κι έλεγα ότι είναι Ιταλίδα, μεταστρέφοντας την αναπηρία. Όλα αυτά είναι αποτελέσματα του κοινωνικού ρατσισμού σε βάρος των αναπήρων.

Είναι φιλόξενη η Ελλάδα για τα άτομα με αναπηρία;

Σε καμιά περίπτωση. Καμιά φιλοξενία. Για παράδειγμα προχθές κατά τα γυρίσματα μιας ταινίας, στην κάποτε εξαιρετική και τώρα χυδαία συνοικία των Κάτω Πατησίων, με διεθνείς συμμετοχές από τη Γαλλία, την Ιταλία και την Ελλάδα για τον κοινωνικό ρατσισμό, δεν μπορούσα να βρω κάπου να παρκάρω το αυτοκίνητο και αναγκάστηκα να κλείσω το πεζοδρόμιο. Κάνω βέβαια την αυτοκριτική μου, αλλά θέλω να πω ότι η ψεύτικη εικόνα της προσβασιμότητας έγκειται ουσιαστικά στο γεγονός ότι ο πολίτης εξαναγκάζεται από τις συνθήκες να μη σέβεται το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία στην προσβασιμότητα. Στο εξωτερικό τα πράγματα είναι διαφορετικά. Εγώ είχα καθηγητή στο Πανεπιστήμιο παραπληγικό, ο οποίος δεν είχε κανένα πρόβλημα στη μετακίνησή του. Η Ελλάδα είναι πολύ πίσω.

Υπάρχει χώρος από τη δική σας εμπειρία για τα άτομα με αναπηρία να αναδειχθούν και να διαπρέψουν σε κάποιο επαγγελματικό τομέα;

Υπάρχει χώρος βέβαια. Αλλά έχει να κάνει με το επίπεδο πρωτοβουλίας του καθενός από εμάς. Το οξύμωρο είναι ότι η κοινωνία δεν επιτρέπει στα άτομα με αναπηρία να πάρουν τη ζωή στα χέρια τους. Υπάρχουν άτομα με αναπηρία που έχουν διαπρέψει και στον επιχειρηματικό ακόμα

“Εγώ συστήνω στα άτομα με αναπηρία να πάρουν πρωτοβουλίες. Η ισότητα δεν κατακτάται. Αποσπάται πρώτα και μετά κατακτάται.”

τομέα. Εγώ συστήνω στα άτομα με αναπηρία να πάρουν πρωτοβουλίες. Η ισότητα δεν κατακτάται. Αποσπάται πρώτα και μετά κατακτάται. Στη ζωή μου έχω γνωρίσει αξιόλογα άτομα με αναπηρία, είτε αυτοί ήταν μουσικοί, είτε αρχιτέκτονες, στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ποια είναι η γνώμη σας για τον τρόπο που παρουσιάζουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σήμερα τα άτομα με αναπηρία;

Είναι για κλωτσιές. Πρώτα από όλα τους αποκαλούν «άτομα

με ιδιαίτερες ικανότητες» και δεν εννοούν να ξεκολλήσουν από εκεί. Ή μιλούν για «ειδικές ανάγκες». Ποιες ειδικές ανάγκες; Τους ανάπηρους η κοινωνία μας τους έκανε συμπλεγματικούς σαν κι εμάς όλους που είμαστε κομπλεξικοί, να μην αισθάνονται ότι μπορούν να μπουν στη διαδικασία της κρίσης. Οι ίδιοι πρέπει να βγουν στους δρόμους, να φωνάξουν, να αποδείξουν τη δυναμική τους. Ήδη κάποιιοι μπήκαν δυναμικά στην πολιτική. Πρέπει να ακολουθήσουν κι άλλοι. Από όλο το φάσμα των αναπήριών.

Ως Πρόεδρος της Επιτροπής για το Πρόγραμμα της

Ψηφιακής Τηλεόρασης, πως πιστεύετε ότι μπορεί να διασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στην ενημέρωση και την ψυχαγωγία;

Με το Πρίσμα + μπορεί να γίνει κάτι για την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στην ενημέρωση και την ψυχαγωγία. Υπάρχει μια τεχνολογία ανεπτυγμένη που έχει σχέση με την προσβασιμότητα. Βέβαια, το κράτος κανονικά είναι υποχρεωμένο να διασφαλίζει την προσβασιμότητα σε όλα τα κανάλια. Αλλά την ιδιωτική τηλεόραση δεν μπορεί να

την ελέγξει. Καταρχήν έπρεπε σε όλα τα προγράμματα να υπάρχει υποτιτλισμός. Κι όταν εγώ κάποια στιγμή το έκανα στις εκπομπές μου σε κάποιο κανάλι που συνεργαζόμουν, οι δημοσιογράφοι με έκραξαν λέγοντας «τόσο καλά είναι τα κείμενα του Ζουγανέλη που τα βάζει και σε υπότιτλους;». Δεν μιλάμε βέβαια για νοηματική που έχει θεσπιστεί δια νόμου και ηχητική περιγραφή. Ευτυχώς, πλέον, λόγω της ευρωπαϊκής σύγκλισης μπορεί να προχωρήσουν αυτά τα πράγματα.

Ένα σύνθημα φαινόμενο είναι το γεγονός ότι ρόλους τηλεοπτικούς, θεατρικούς ή κινηματογραφικούς που έχουν να κάνουν με αναπηρία, συνήθως υποδύονται ηθοποιοί χωρίς αναπηρία. Γιατί συμβαίνει αυτό;

Δεν υπάρχουν ηθοποιοί ανάπηροι. Δεν μπορεί ένας ανάπηρος, δεν έχει την ευκαιρία να σπουδάσει ηθοποιός ή κάτι άλλο. Το να χρησιμοποιείς έναν ανάπηρο απλώς για να φανεί, δεν έχει κανένα αποτέλεσμα. Σας πληροφορώ ότι αν ένα άτομο με αναπηρία κατάφερνε να σπουδάσει ηθοποιός θα έσκιζε. Επειδή είμαστε μικρή χώρα και όλα προσπαθούμε να τα παράγουμε σε μικρό διάστημα, πρέπει να βγεις και να πεις τα λόγια, να υποδυθείς. Θέλει μια σπουδή. Μπορεί να το έχεις και χωρίς να σπουδάσεις σαν ταλέντο.

Αλλά εδώ δεν υπάρχει η δυνατότητα.

Υπάρχει και ένα άλλο ζήτημα όμως. Έχω τόσους φίλους άτομα με αναπηρία και μουσικούς εξαιρετικούς, δεν μπορώ όμως να συνεργαστώ μαζί τους. Γιατί; Γιατί δεν έχουν πρώτα από όλα πρόσβαση στο στούντιο όσοι είναι σε αμαξίδιο. Στις συναυλίες επίσης είναι δύσκολο να ανέβουν ακόμα και στη σκηνή να παίξουν. Είναι σύνθετο το πρόβλημα πια.

Πιστεύετε δηλαδή ότι η αναπηρία είναι κοινωνική κατασκευή;

Ακριβώς. Είναι και κοινωνική κατασκευή. Σκεφτείτε απλά ότι σε κεντρικό θέατρο στο οποίο έπαιζα, από τα πιο ιστορικά, είχα ζητήσει να γίνει μια μπάρα για να έρχονται οι άνθρωποι και δεν το έκαναν, για να μην κλείσει η είσοδος. Και «έλυσαν» το πρόβλημα βάζοντας ανθρώπους να σηκώνουν τα άτομα σε αμαξίδιο και να τους μεταφέρουν μέσα. Αν τα άτομα με αναπηρία δεν πετάξουν γιαούρτια στα μούτρα της κοινωνίας δεν θα δοθεί ποτέ τέλος σε όλα αυτά. Εκτός πια και αν τα άτομα με αναπηρία έχουν μπει τόσο πολύ στο περιθώριο, που δεν ενδιαφέρονται για τις τέχνες και τον πολιτισμό και αποδέχονται αυτό που έχει συμβεί.

Στους Παραολυμπιακούς

ευτυχώς κάτι έγινε. Αν δεν είχαμε τη διοργάνωση δεν υπήρχε περίπτωση να υπάρχει σήμερα προσπελάσιμο πεζοδρόμιο.

Έμεινε τίποτα από αυτή την εμπειρία;

Αυτά που βλέπουμε γύρω μας. Να δούμε πόσο όμως θα κρατήσουν.

Τελικά ποιο είναι αυτό το στοιχείο που θα μπορούσε να άρει τα στερεότυπα γύρω από την αναπηρία και να βελτιώσει και τις συνθήκες ζωής των ατόμων με αναπηρία στην Ελλάδα;

Το πρώτο είναι η αντίληψη των μη αναπήρων. Να καταλάβουν ότι η ισότητα είναι αυτονόητη, ότι δεν είναι λόγια, αλλά πρέπει να αποδειχτεί και στην καθημερινότητα. Η απόσταση των ανθρώπων από την ποίηση, το «ποιείν», τη δημιουργία δηλαδή, δεν έχει να κάνει με τη σωματική αρτιμέλεια κι αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό. Η πνευματική αναπηρία που έχει η υπόλοιπη κοινωνία είναι αυτή που δεν επιτρέπει στα άτομα με αναπηρία να επιβιώσουν. Κι όταν λέμε να επιβιώσουν εννοούμε επί ίσοις όροις, με το ίδιο πάθος για αγάπη, ζωή και έρωτα. Για μένα πρέπει η κοινωνία των μη αναπήρων να πάρει πρωτοβουλίες, γιατί τελικά εκείνοι είναι που αποδεικνύονται πιο ανάπηροι.

Σε μια εποχή που οι αντιλήψεις έχουν αλλάξει και νέες αξίες κάνουν την εμφάνισή τους μέσα από το διαδίκτυο και τα σύγχρονα μέσα ενημέρωσης, υπάρχει ένα ζήτημα που εξακολουθεί να θεωρείται ταμπού... Ένα ζήτημα που ουσιαστικά παραμένει επτασφράγιστο μυστικό, προκειμένου να αποφευχθεί ο στιγματισμός και η περιθωριοποίηση μιας πληθυσμιακής ομάδας, που είναι μάλλον πολύ πιο ευρεία από ότι νομίζουμε.

Ο λόγος για την ψυχική αναπηρία, μια μάστιγα της εποχής μας, που βρίσκεται στο κατώφλι όλων μας και ίσως και να το έχει χτυπήσει κάποιες φορές, μια απειλή που τρέφεται από τους φρενήρεις ρυθμούς της σύγχρονης καθημερινότητας, αλλά και από το φόβο και την προκατάληψη.

Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Γονέων για την Ψυχική Υγεία (ΠΟΣΟΨΥ) αποτελεί την πρώτη οργανωμένη προσπάθεια για την καταπολέμηση αυτής της προκατάληψης. Πρόκειται για μια Ομοσπονδία – ομπρέλα που συγκεντρώνει στους κόλπους της 9 Συλλόγους οικογενειών της Ελλάδας με 2000 μέλη, που έχουν άτομα με σοβαρή ψυχική αναπηρία.

Η δράση της ξεκίνησε σχετικά πρόσφατα, είναι όμως τόσο έντονη που κατόρθωσε να φέρει στο προσκήνιο τα προβλήματα των ατόμων με ψυχική αναπηρία, να ενώσει τις φωνές τους, να συντονίσει κοινές δράσεις, να προωθήσει τα αιτήματά τους και να παρέμβει για την ενδυνάμωση της πολιτικής για την ψυχική υγεία στη χώρα μας.

Στο επίκεντρο είναι ο άνθρωπος και η ανεύρεση τρόπων ώστε να έχουν τη δυνατότητα να ζουν έξω από ιδρύματα, μέσα στην κοινωνία, ως ενεργοί πολίτες, στο βαθμό που ο καθένας μπορεί. Για τις δράσεις, τους σκοπούς της ΠΟΣΟΨΥ, αλλά και την κατάσταση στην Ελλάδα, μίλησε στα «Θέματα Αναπηρίας» η Πρόεδρος της, κα Αλεξάνδρα Ασκούνη – Στρούμπου.

Η Ψυχική Αναπηρία ως Κοινωνικό ζήτημα

Ρεπορτάζ: Άννα Θεωνά

1. Λίγα λόγια για την Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Οικογενειών για την Ψυχική Υγεία.

Η ΠΟΣΟΨΥ ιδρύθηκε το 2002, αλλά θα ήταν σκόπιμο να πάμε προς τα πίσω, να δούμε πότε άρχισε το κίνημα οικογενειών για την Ψυχική Υγεία στην Ελλάδα.. Ξεκίνησε λοιπόν το 1993, όταν ιδρύθηκε ο πρώτος Σύλλογος Οικογενειών, ο οποίος έχει την επωνυμία «Πανελλήνιος Σύλλογος Οικογενειών για την Ψυχική Υγεία» και η πρώτη ομάδα που τον ίδρυσε ήταν γονείς ή συγγενείς παιδιών που τα παρακολουθούσαν στο κέντρο ψυχικής υγείας Βύρωνα - Καισαριανής. Υπήρχε μια υποστηρικτική ομάδα και αργότερα ίδρυσαν το Σύλλογο. Εκεί εφαρμόζεται πρόγραμμα ψυχοεκπαίδευσης και υποστήριξης οικογενειών. Στη συνέχεια ιδρύθηκαν και άλλοι Σύλλογοι στα Ιωάννινα, στη Χαλκίδα, την Κρήτη, τοπικοί δηλαδή Σύλλογοι και κάπως έτσι φτάσαμε στην ΠΟΣΟΨΥ.

2. Γιατί αργήσαμε τόσο πολύ να έχουμε ένα φορέα – ομπρέλα για την Ψυχική Υγεία;

Όντως στην Ευρώπη το κίνημα οικογενειών έχει ξεκινήσει πολύ νωρίτερα. Στο Ηνωμένο Βασίλειο ο πρώτος σύλλογος οικογενειών ιδρύθηκε το 1972 και η αρχή ήταν ένα γράμμα ενός πατέρα στους Times (Τάιμς) περιγράφοντας πώς είναι να ζει κάποιος με άτομο με σχιζοφρένεια. Εδώ αργήσαμε και νομίζω ότι δεν έχει αναπτυχθεί στο βαθμό που θα θέλαμε, ούτε έχουμε φτάσει το ευρωπαϊκό επίπεδο. Συνεχώς, όμως ιδρύονται νέοι Σύλλογοι, στη Σάμο, την Αλεξανδρούπολη, ώστε να καλυφθούν περισσότερες περιοχές της χώρας.

3. Αναμφίβολα τα άτομα με ψυχική νόσο βιώνουν το στιγματισμό και τον αποκλεισμό περισσότερο από κάθε άλλη κατηγορία ατόμων με αναπηρία και μαζί τους και οι οικογένειές τους. Πως έχει η κατάσταση στην Ελλάδα του 2008;

Μέχρι να ιδρυθεί ο πρώτος Σύλλογος για την Ψυχική Υγεία, το θέμα της ψυχικής αναπηρίας ήταν ένα επτασφράγιστο μυστικό που δεν διανοείτο καμιά οικογένεια να το βγάλει προς τα έξω. Κατά τη γνώμη μου δεν είναι τυχαίο. Όταν κάποιος το κοινολογήσει στους οικείους του δεν παίρνει καμία υποστήριξη από το κοινωνικό του περιβάλλον. Σιγά σιγά κλείνουν οι πόρτες και απομακρύνονται όλοι, με αποτέλεσμα βαθμιαία να απομονώνονται οι οικογένειες αυτές. Είναι φόβος και άγνοια θα έλεγα. Τα τελευταία χρόνια βέβαια, που υπάρχει η δραστηριότητα των Συλλόγων, η κατάσταση έχει κάπως βελτιωθεί. Δηλαδή, όταν για παράδειγμα κάνουμε ημερίδες, ή τύχει να γράψει κάτι ο

τύπος, υπάρχει κινητικότητα, τηλεφωνήματα οικογενειών που ζητούν συμβουλές. Αυτό που προσπαθούμε εμείς είναι να τους κάνουμε να καταλάβουν ότι είναι άσκοπο να εξαντλείς την ενέργειά σου για να κρύψεις κάτι. Δεν κάνει καλό και στον ίδιο τον πάσχοντα από ψυχική αναπηρία. Πολλά παιδιά δεν δέχονται την θεραπεία, γιατί η οικογένεια δεν τους βοηθά, μη αποδεχόμενη το πρόβλημα.

4. Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ψυχική ασθένεια και κατά συνέπεια οι βασικές προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η ΠΟΣΟΨΥ;

Παλιότερα αν κάποιος είχε μια ψυχική νόσο, συνήθως, όπως οι περισσότεροι, κατέληγε στα άσυλα, ακόμα και δια βίου, έγκλειστος και απομακρυσμένος από την κοινότητα. Σήμερα οι αντιλήψεις έχουν αλλάξει εντελώς. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας είναι κάθεται σε αυτό: η ψυχική αναπηρία πρέπει να αντιμετωπίζεται εκεί που ζει ο πάσχοντας, πλήρως ενταγμένος στη κοινότητα, ή σε κάποιες υπηρεσίες στο κοινοτικό του περιβάλλον. Το μεγαλύτερο πρόβλημα λοιπόν είναι το ζήτημα της ασυλοποίησης, που στην Ευρώπη έχει εκλείψει. Ακόμα και μια κρίση, αντιμετωπίζεται στο σπίτι. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει αυτή η επιλογή, ή αν υπάρχει, είναι σε πολύ περιορισμένο βαθμό, με αποτέλεσμα να φτάνουμε ποσοστά της τάξης του 65% σε ακούσιες νοσηλείες, ενώ στο Ην. Βασίλειο ή τη Σουηδία, το ποσοστό αυτό φτάνει μόλις το 6,5 %.

Έπειτα, αυτό που χρειάζεται το άτομο που εμφανίζει ψυχική αναπηρία, χρειάζεται έγκαιρη διάγνωση και έγκαιρη παρέμβαση, όπως

για κάθε άλλη νόσο, αλλιώς φτάνουμε στο σημείο να έχουμε μη αναστρέψιμες καταστάσεις. Σύμφωνα με ευρωπαϊκές στατιστικές – γιατί δεν υστερούμε μόνο στην Ελλάδα – η διάγνωση μιας ψυχικής νόσου καθυστερεί ακόμα και δέκα έτη στο 60-65% των περιστατικών. Είναι πολύ σημαντική η έγκαιρη διάγνωση.

5. Τι φταίει γι' αυτά τα τόσο υψηλά ποσοστά;

Αφενός φταίει ότι δεν υπάρχουν οι κατάλληλες δομές. Κι αφετέρου υπάρχει και αυτό το κλίμα της συσκότισης. Η οικογένεια βλέπει τις αλλαγές σε ένα μέλος της, όμως δεν θέλει να το δεχτεί, ή ακόμα κι αν το δεχτεί, δεν υπάρχει η κατάλληλη υπηρεσία να απευθυνθεί. Ναι, κάποιος απευθύνεται στον ιδιωτικό τομέα. Δεν αρκεί όμως να χορηγηθεί ένα φάρμακο ή να παρασχεθεί ψυχιατρική παρακολούθηση. Ο άνθρωπος με ψυχική αναπηρία, έχει πολλαπλές ανάγκες. Υπάρχει εκτός από την ιατρική και η ψυχοκοινωνική διάσταση, που απαιτεί μια ολόκληρη ομάδα ειδικών για να αντιμετωπιστεί.

6. Πόσο εύκολη είναι πρόσβαση στους ζωτικούς τομείς της εκπαίδευσης και της απασχόλησης;

Λόγω του ότι συνήθως μια ψυχική νόσος εμφανίζεται στα χρόνια της νεότητας μπορεί το άτομο να έχει προλάβει να μπει στην εκπαίδευση. Βέβαια και σε αυτή την περίπτωση δεν υπάρχει κάποια ευνοϊκή διάταξη. Και όταν νοσήσει ένα άτομο κατά τη διάρκεια των σπουδών στα πανεπιστήμια ή τα ΤΕΙ δεν υπάρχει κάποια ομάδα Ψυχικής Υγείας. Πρέπει το άτομο να απευθυνθεί δηλαδή αναγκαστικά σε μια μονάδα

Ψυχικής Υγείας εκτός πανεπιστημιακής κοινότητας, κι έτσι και απομονώνεται και στιγματίζεται. Αν υπάρχει ομάδα εντός πανεπιστημίων και ΤΕΙ, θα μπορούσαν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους και να πάρουν το πολυπόθητο πτυχίο. Ακόμα και τότε όμως είναι πολύ δύσκολο να απασχοληθούν. Τα ποσοστά εργαζομένων είναι πολύ μικρά – της τάξεως κάτω του 10%. Για να πάει κάποιος να εργαστεί, πρέπει να κρύψει ότι έχει μια ψυχική αναπηρία. Η κοινωνία και οι εργοδότες δεν είναι ευαισθητοποιημένοι και ενημερωμένοι. Γι' αυτό και δεν πρέπει να τους κατηγορούμε. Μόνο η εκπαίδευση και η πληροφόρηση του ευρύτερου κοινού μπορούν να οδηγήσουν στην άρση αυτών των δυσκολιών. Αν γίνεται κάποια δουλειά στην Ελλάδα σε αυτό τον τομέα, αυτή οφείλεται μόνο στους Συλλόγους.

7. Υπάρχει μέριμνα από την ελληνική Πολιτεία για τα άτομα αυτά; Ποιες οι διαφορές με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης;

Η ενημέρωση του κοινού, των επαγγελματιών, των πολιτικών και η ευαισθητοποίησή τους είναι στοιχείο – κλειδί. Από κει και πέρα το μεγάλο ζητούμενο είναι οι δομές και οι υπηρεσίες. Όπως τονίζει και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, οι Υπηρεσίες πρέπει να ενταχθούν στα Προγράμματα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Μπορεί σε ένα Κέντρο Υγείας να προβλέπεται μια

ομάδα Ψυχικής Υγείας, ώστε το άτομο να μην παραπέμπεται σε μια ξεχωριστή κλινική και όταν επισκέπτεται έναν άλλο γιατρό να μπορεί να δει και τον ψυχολόγο. Γιατί τα άτομα αυτά έχουν και σωματικά προβλήματα λόγω της κατάστασής τους, του τρόπου ζωής τους, κτλ και χρειάζονται μια ολιστική αντιμετώ-

ψυχική νόσος θεωρείται όπως ένα άλλο νόσημα, εξισώνεται δηλαδή με τα άλλα νοσήματα και σε αυτές τις συνθήκες, οι λοιποί ασθενείς θα έρθουν σε επαφή με τους ψυχικά πάσχοντες, θα δουν ότι πρόκειται απλά για άτομα που έχουν ένα τραύμα στην ψυχή και υποφέρουν και πονάνε μέσα τους.

“Θα έπρεπε σε όλα τα νοσοκομεία να υπάρχουν ψυχιατρικά τμήματα. Όχι μόνο σε κάποια, γιατί δεν επαρκούν, και οι ασθενείς καταλήγουν στους διαδρόμους και τα ράντζα, πράγμα απαράδεκτο.”

πιση των προβλημάτων τους. Αυτό θα ήταν πολύ καλό για τον κόσμο και θα βοηθούσε τον αποστιγματισμό των πασχόντων.

Έπειτα δεν επαρκεί η εκπαίδευση των γενικών γιατρών σε θέματα ψυχικής υγείας. Δεν γνωρίζουν πολλά πράγματα για τα ψυχικά νοσήματα.

Και ένα άλλο ζήτημα: θα έπρεπε σε όλα τα νοσοκομεία να υπάρχουν ψυχιατρικά τμήματα. Όχι μόνο σε κάποια, γιατί δεν επαρκούν, και οι ασθενείς καταλήγουν στους διαδρόμους και τα ράντζα, πράγμα απαράδεκτο. Μια τέτοια κίνηση θα καταδείκνυε μια τελειώς άλλη φιλοσοφία, σύμφωνα με την οποία η

Όσο πάμε βορειότερα στην Ευρώπη, τα πράγματα είναι πολύ διαφορετικά. Στη Σκανδιναβία, στο Ην. Βασίλειο, έχουμε προγράμματα, ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά spots που προβάλλουν υποστηρικτικές γραμμές που μπορεί κανείς να απευθυνθεί, κέντρα ψυχικής υγείας που παρέχουν τις απαραίτητες υπηρεσίες. Άλλωστε, η ψυχική αναπηρία είναι μια χρόνια κατάσταση, που σε ακολουθεί σε όλη σου τη ζωή. Είναι όπως μια αλλεργία για παρά-

δειγμα. Αν την έχεις στα 18 σου θα την έχεις και αργότερα. Και χρειάζεσαι κάποιον να σε παρακολουθεί. Έτσι είναι και στην ψυχική αναπηρία, με την οικογένεια να σηκώνει όλο το βάρος, αφού τα άτομα αυτά συνήθως δεν εργάζονται.

Και το βάρος αυτό είναι δυσβάσταχτο. Τα άτομα με ψυχική αναπηρία μένουν με τις οικογένειές τους σε ποσοστό 90% και συχνά επιδιώκεται η πρόωρη συνταξιοδότηση από τους γονείς, για να μπορέσουν να στηρίξουν τα παιδιά αυτά. Πώς να ανταπεξέλθουν λοιπόν στα έξοδα; Κι όταν αυτοί οι γονείς φύγουν από τη ζωή, δεν πρέπει η Πολιτεία να είναι προετοιμασμένη να αντιμετωπίσει το θέμα; Εκτός αν η λύση είναι

το πάρκο και το παγκάκι. Αυτή είναι η εικόνα της σύγχρονης Ελλάδας;

8. Πως έχει η συνεργασία της ΠΟΣΟΨΥ με τους αρμόδιους φορείς εξουσίας σε τοπικό και εθνικό επίπεδο;

Με τους Δήμους έχουμε μια πάρα πολλή καλή συνεργασία και είναι αρκετά προσιτοί. Όσον αφορά στους βουλευτές, όσο είναι στην αντιπολίτευση υπάρχει καλύτερη επικοινωνία. Κάποιοι ανταποκρίνονται περισσότερο και είναι πιο ευαισθητοποιημένοι. Εμείς προσπαθούμε να έχουμε μια επαφή, τουλάχιστον για να τους ενημερώσουμε. Πάντως οι ίδιοι θα έπρεπε να έχουν τη βούληση να μάθουν για τα προβλήματα των ατόμων με ψυχική αναπηρία.

Αναφορικά με τους Υπουργούς, είναι πολύ δύσκολη η πρόσβαση. Ενώ κάνουμε έγγραφα, ζητάμε συναντήσεις, μας αγνοούν. Πιστεύω ότι χάνουν πολύ από αυτή τη στάση κι αυτό διότι δεν επιδεικνύουν ευαισθησία σε αμιγώς κοινωνικά θέματα και επιπλέον δεν επιδιώκουν ενημέρωση από την «πηγή», τους συλλόγους, αλλά νομίζουν ότι θα ενημερωθούν καλύτερα από τους μανδραρίνους των υπουργείων. Χρειάζονται να αναπτύξουν τα ανθρωπιστικά τους αντανακλαστικά.

9. Πως κρίνετε τη στάση των μέσων μαζικής ενημέρωσης απέναντι στην ψυχική αναπηρία;

Τολμώ να πω πως η στάση των ΜΜΕ είναι πολύ αρνητική. Γίνεται για παράδειγμα μια πράξη βίας και οι δημοσιογράφοι κάνουν διάγνωση ότι ο άνθρωπος αυτός έχει ψυχολογικά προβλήματα. Ακόμα και ο γιατρός δεν μπορεί άμεσα να κάνει διάγνωση και την κάνουν οι δημοσιογράφοι στον αέρα. Θεωρώ ότι αυτό είναι απαράδεκτο. Και σε αυτή την περίπτωση ζητούμενο είναι η ενημέρωση για το πώς οι δημοσιογράφοι πρέπει να χειρίζονται με λεπτότητα και ευαισθησία τα θέματα αυτά. Έπειτα, εγώ προσωπικά έχω απευθυνθεί αρκετές φορές σε ΜΜΕ και δεν είχα θετική ανταπόκριση. Δεν θεωρούν ότι το θέμα ενδιαφέρει το κοινό, δεν είναι ευχάριστο, είναι ταμπού. Προτιμούν να καταναλώνουν το χρόνο σε ελαφρά θέματα, αλλά σε ένα θέμα που δεν είναι μόνο ιατρικό, αλλά και κοινωνικό και σοβαρό δεν δίνουν τον απαιτούμενο χρόνο για να πληροφορηθεί το κοινό.

10. Πέραν από τις δραστηριότητες της ΠΟΣΟΨΥ στο πλαίσιο της ενημέρωσης της κοινής γνώμης, πρόκειται να εκδοθεί κι ένας οδηγός για επαγγελματίες. Πείτε μας λίγα λόγια γι' αυτό το σημαντικό εργαλείο.

Πρόκειται για ένα οδηγό υποστήριξης των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχική αναπηρία, ο οποίος όμως περιλαμβάνει 22 βασικούς κανόνες, στη βάση των αντίστοιχων Κανόνων των Ηνωμένων Εθνών για εξίσωση των

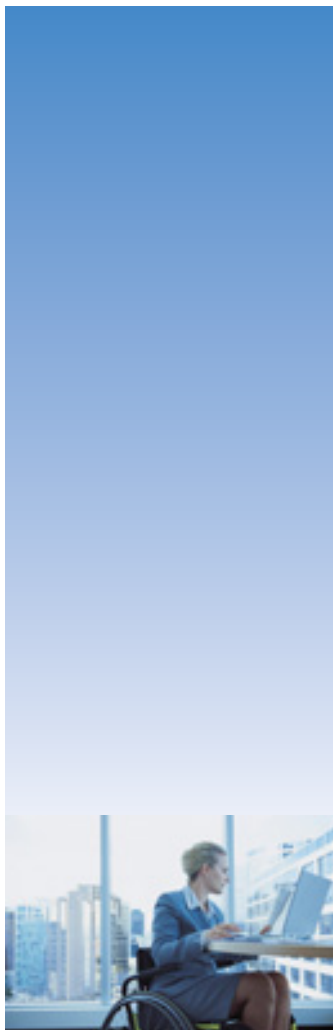
ευκαιριών για τα άτομα με αναπηρία και βέβαια στηρίζονται και στη Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αυτοί οι κανόνες επικεντρώνονται στα άτομα με ψυχική αναπηρία. Πρόκειται για έναν καλό Οδηγό και για τους επαγγελματίες, ώστε όταν έχουν ένα άτομο με ψυχική αναπηρία στην εργασία τους να ξέρουν ποια είναι τα δικαιώματα και οι ανάγκες τους.

11. Τι θα συμβουλευάτε μια οικογένεια που αρχίζει να συνειδητοποιεί ότι βιώνει ένα τέτοιο πρόβλημα;

Καταρχήν να μιλήσει με ένα γιατρό της εμπιστοσύνης της και να το συζητήσει το θέμα. Είναι σημαντικό κανείς να απευθυνθεί στους σωστούς ανθρώπους, είτε στο δημόσιο, είτε στον ιδιωτικό τομέα από την αρχή. Και το βασικότερο, να σταθεί δίπλα στο παιδί και στις καλές στιγμές και στις ανάποδες, να διατηρήσει το διάλογο και την επικοινωνία μαζί του και να του δώσει να καταλάβει ότι το δέχεται όπως είναι και θα προσπαθήσει να το βοηθήσει. Ας επιδιώξει να έρθει σε επαφή με τους Συλλόγους, να γνωρίσει και άλλους γονείς ώστε να συνειδητοποιήσει ότι δεν είναι η μόνη οικογένεια που βιώνει το πρόβλημα. Με το να κρατά κανείς μυστικό ένα πρόβλημα δεν το εξαφανίζει. ✓

Η ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ανεργία είναι η πιο σκληρή μορφή κοινωνικής αναπηρίας
Ετήσια Έκθεση της ΕΣΑμεΑ για την Εθνική Ημέρα ΑμεΑ

Η Έκθεση της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία με τίτλο «**Η ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - Η ανεργία είναι η πιο σκληρή μορφή κοινωνικής αναπηρίας**» με αφορμή την 3η Δεκέμβρη 2007 – Εθνική Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία, που ήταν αφιερωμένη στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία στη χώρα μας στην προσπάθειά τους να εισέλθουν στην ανταγωνιστική και αδηφάγο αγορά εργασίας αλλά και να επιτύχουν ισότιμη μεταχείριση, αναμφίβολα επανέφερε στο προσκήνιο ένα πάγιο αίτημα του αναπηρικού κινήματος και έτυχε ευρείας αποδοχής και συζήτησης.

Όπως κάθε 3η Δεκέμβρη, βάσει των όσων ορίζει ο Νόμος 2430/1996, αντιπροσωπεία της Ε.Σ.ΑμεΑ με επικεφαλής τον Πρόεδρό της κ. Ιωάννη Βαρδακαστάνη, παρέδωσε το κείμενο της Έκθεσης στον Πρόεδρο της Βουλής κ. Δημήτρη Σιούφα, προκειμένου να ενημερωθεί και ο ίδιος, αλλά και με την ελπίδα ότι το σημαντικό αυτό ζήτημα θα φτάσει στα έδρανα της Βουλής και θα δώσει την αφορμή να ανοίξει ένας ευρύς και εποικοδομητικός διάλογος για την επίλυση αυτού του καίριου

ζητήματος, που καθιστά τα άτομα με αναπηρία δέσμια της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Ο Πρόεδρος της Βουλής έδωσε την υπόσχεση η Έκθεση να συζητηθεί από την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής.

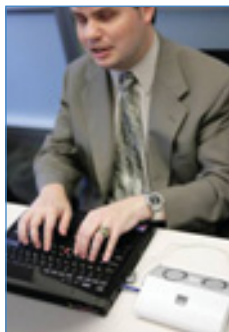
Τηρώντας την υπόσχεσή του, ο Πρόεδρος της Βουλής κάλεσε την **Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία στη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων στις 7 Φεβρουαρίου 2008 προκειμένου να συζητηθεί το θέμα της απασχόλησης των ατόμων με αναπηρία που διαπραγματεύεται η εν λόγω Έκθεση**. Η Συνομοσπονδία και σύσσωμο το εθνικό αναπηρικό κίνημα βρέθηκε ενώπιον των παρισταμένων, μεταξύ των οποίων η Υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας κα. Φάνη Πάλλη – Πετραλιά, η Υφυπουργός κα. Σοφία Καλαντζάκου, καθώς και οι βουλευτές – μέλοι της συγκεκριμένης Επιτροπής, οι οποίοι χαιρέτισαν με ενθουσιασμό την Έκθεση και έδειξαν την αμέριστη συμπαράστασή τους στους αγώνες του εθνικού αναπηρικού μας κινήματος. Κι αυτό το γεγονός αναμφίβολα γεννά πολλές ελπίδες για ανάλογες πρωτοβουλίες και στο μέλλον.

Τα βασικά σημεία της Έκθεσης

- Επέκταση της αρχής της ίσης μεταχείρισης σε όλους τους τομείς
- Θέσπιση ειδικού νόμου για την απασχόληση των ατόμων με αναπηρία
- Σύσταση Ειδικών Υπηρεσιών Απασχόλησης Ατόμων με Αναπηρία
- Σύστημα ποσόστωσης αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία
- Παροχή τεχνολογικών βοηθημάτων - Εύλογες προσαρμογές
- Κίνητρα προς τους εργοδότες
- Νέα προσέγγιση της επιδοματικής πολιτικής
- Προστασία από την απόλυση
- Προώθηση εναλλακτικών μορφών απασχόλησης
- Προώθηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των ατόμων με αναπηρία

Η Συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων

Θερμή υποδοχή επεφύλαξε η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής στους εκπροσώπους του αναπηρικού κινήματος. Ανοίγοντας τη συνεδρίαση, ο **Πρόεδρος της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων κος Παναγιώτης Μελάς**, καλωσόρισε τους εκπροσώπους της Ε.Σ.Α.μεΑ., καθώς και την ηγεσία του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και έδωσε το λόγο στην κα. Πετραλιά.

Στο επίκεντρο της ομιλίας της **Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας** βρέθηκαν οι πολιτικές για την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, της ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής και εμπέδωσης της δικαιοσύνης οι οποίες όπως τόνισε, «δεν νοούνται εάν δεν τεθεί στον πυρήνα ένα σοβαρό σχέδιο για τη θωράκιση των δικαιωμάτων στην αγορά εργασίας για όλους τους πολίτες».

Απευθυνόμενη στον Πρόεδρο της Ε.Σ.Α.μεΑ. κ. Ιωάννη Βαρδακαστάνη, η κα Πετραλιά χαρακτήρισε «στοίχημα της κυβέρνησης» την ύπαρξη μετρήσιμων αποτελεσμάτων αναφορικά με την αποδοτικότητα των πολιτικών για την αναπηρία, ενώ ως χαρακτηριστικό παράδειγμα των προθέσεων της κυβέρνησης σε επίπεδο θεσμικών παρεμβάσεων, ανέφερε το νόμο 3304/05 για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Κλείνοντας, η κα. Πετραλιά συντάχθηκε πλήρως με τη θέση της Συνομοσπονδίας ότι η ανεργία είναι η μεγαλύτερη μορφή κοινωνικής αναπηρίας, που δεν επιτρέπει εφσυχασμό.

Στο βήμα αμέσως μετά ανέβηκε ο κ. **Βαρδακαστάνης**, ο οποίος ευχαρίστησε θερμά όλους τους παρισταμένους για την πρόσκληση και την υποδοχή. Κεντρικός άξονας της ομιλίας του Προέδρου της Ε.Σ.Α.μεΑ. αποτέλεσε η παραδοχή ότι η πρόσβαση στην αγορά εργασίας σημαίνει πρόσβαση

στην ίδια τη ζωή. Χαρακτηρίζοντας τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας «αγαθό με πανανθρώπινα και οικουμενικά χαρακτηριστικά», ο κ. Βαρδακαστάνης επεσήμανε ότι σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία το 84% των ατόμων με αναπηρία βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας, ένα ποσοστό που, όπως είπε κατηγορηματικά, δεν έχει την πολυτέλεια να κρατάει εκτός παραγωγικής διαδικασίας η κοινωνία μας.

Επιπλέον, ο κ. Βαρδακαστάνης έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στα ζητήματα νομοθεσίας, ξεκινώντας από τους ν. 2643/98 για την ποσόστωση και ν. 3304/05 για την ίση μεταχείριση, επισημαίνοντας, όπως άλλωστε τονίζεται και στην Έκθεση, ο μεν πρώτος παρουσιάζει πλημμελή εφαρμογή, ο μεν δεύτερος «χρειάζεται μια βαθιά πολιτιστική επανάσταση» για να εφαρμοστεί. Γι' αυτό, όπως είπε μόνη λύση είναι ένας ειδικός νόμος, όπως άλλωστε προβάλλει και το Σύνταγμα, που θα υλοποιεί πραγματική ένταξη στην αγορά εργασίας.

Το ζητούμενο, σύμφωνα με τον Πρόεδρο της Ε.Σ.Α.μεΑ. είναι «μια εθνική πολιτική για την απασχόληση και την κατάρτιση των ατόμων με αναπηρία, πολιτικές κινήτρων, οικονομικών και άλλων, για την απασχόληση των ατόμων με αναπηρία σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα».

Σημαντική μνεία έκανε ο κ. Βαρδακαστάνης και για το ζήτημα της ανο-

μοιογένειας της πληθυσμιακής ομάδας των ατόμων με αναπηρία, υπογραμμίζοντας ότι αυτή η ανομοιογένεια επιτάσσει ειδικούς χειρισμούς και εξειδικευμένα μέτρα για ορισμένες κατηγορίες ατόμων με αναπηρία από την Πολιτεία, με την ανάπτυξη συστήματος προστατευόμενης και υποστηριζόμενης απασχόλησης που στην Ελλάδα είναι ανύπαρκτο.

Τα ζητήματα που προκύπτουν από

την ανομοιογένεια την ομάδα των ατόμων με αναπηρία έγιναν ακόμα σαφέστερα μέσα από την τοποθέτηση της κας **Παρασκευής Τσαβαλιά, Εκπροσώπου της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών**, η οποία μίλησε εκτενώς για τα εξειδικευμένα προβλήματα των τυφλών ατόμων. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στο πολύπαθο ζήτημα της προσβασιμότητας, η έλλειψη της οποίας καθιστά τα τυφλά άτομα έγκλειστα μέσα στα σπίτια τους και «αόρατα» στον υπόλοιπο κόσμο, καθώς δεν υπάρχουν οι υποδομές που να τους επιτρέπουν να κινούνται ελεύθερα, αλλά και στα προβλήματα πρόσβασης στην απασχόληση, με τον «αναχρονιστικό νόμο 2643/98, που περιορίζει τα τυφλά άτομα μόνο στο επάγγελμα του τηλεφωνητή», χωρίς να αφήνει περιθώρια άλλου επαγγέλματος.

Σε απάντηση αυτού, η Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας κα. Σοφία Καλαντζάκου, η οποία επικεντρώθηκε σε μια αποτίμηση και παρουσίαση του έργου και των προθέσεων της κυβέρνησης, προτεραιότητα της οποίας είναι και

η «κοινωνική οικονομία», χαρακτήρισε «πολύπλοκη και χρονοβόρα τη διαχείριση του συγκεκριμένου νόμου». Η Υφυπουργός δήλωσε ότι η αρμόδια επιτροπή του Υπουργείου επεξεργάστηκε όλες τις προτάσεις των προστατευόμενων κατηγο-

ριών και των κοινωνικών εταίρων, ολοκλήρωσε την πρώτη φάση επεξεργασίας και εντός εύλογης χρονικής περιόδου θα κατατεθεί και το τελικό σχέδιο αναμόρφωσης του νόμου, που θα διευκολύνει την εύρυθμη λειτουργία του.

Τοποθετήσεις βουλευτών

Με τις τοποθετήσεις των βουλευτών - μελών της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής συνεχίστηκε η Συνεδρίαση επί της Έκθεσης της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, η οποία άκουσε πολλά συγχαρητήρια για το έργο της, αλλά και θέσεις εμπειροστατωμένες για σημαντικά προβλήματα που ταλανίζουν τα άτομα με αναπηρία και αναζητούν άμεση λύση.

Την αμέριστη συμπαράστασή του στους αγώνες του αναπηρικού κινήματος εξέφρασε ο **Βουλευτής ΝΔ κος Γιώργος Βαγιωνάς** και χαρακτήρισε «διπλή κοινωνική αδικία» την ανεργία για τα άτομα με αναπηρία. Ιδιαίτερη εντύπωση του προξένωσε, όπως είπε, το γεγονός ότι δεν ακούστηκαν καθόλου τα ζητήματα των αναπηρικών συντάξεων.

Από την πλευρά του, ο **Βουλευτής**

ΝΔ κος Θεόδωρος Σολδάτος, αναφέρθηκε στις ελλείψεις της ισχύουσας νομοθεσίας, θίγοντας εκτενώς και το ζήτημα της προσβασιμότητας στα αγαθά, τις υπηρεσίες και τις υποδομές, το οποίο τόνισε ότι «δεν αφήνει αδιάφορη την κυβέρνηση».

Εξέχουσα σημασία έδωσε στα στατιστικά στοιχεία η **Βουλευτής ΠΑΣΟΚ κα Σουλβάννα Ράπτη**, η οποία, αναφέρθηκε στο γεγονός ότι τα προβλήματα των ατόμων με αναπηρία, που αποτελούν το 9,3% του πληθυσμού, δεν αφορούν απλά 1.100.000 Έλληνες πολίτες. Η κα. Ράπτη έκανε λόγο για «μεγαλύτερο αριθμό. Κι αυτό διότι τα άτομα αυτά ανήκουν σε μια οικογένεια, που σε αρκετές περιπτώσεις είναι τετραμελής και έτσι ο αριθμός των πολιτών που άμεσα ή έμμεσα σχετίζονται με τα ζητήματα της αναπηρίας και αντιμετωπίζουν τα ανάλογα προβλήματα είναι 4.000.000 – 4.500.000. Κι αν σε αυτούς προστεθούν οι αναπηρίες από τροχαία, φτάνουμε στο 50% του ελληνικού πληθυσμού. Πρόκειται, λοιπόν, για μια υπόθεση, αν μη τι άλλο, εθνική.

Επιπρόσθετα, η κα. Ράπτη αναφέρθηκε στους 6 βασικούς τομείς που έθιξε η Έκθεση, την εκπαίδευση την απασχόληση, την προσβασιμότητα, την υγεία, την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και τον συντονισμό της πολιτικής δράσης, για τους οποίους ζήτησε βήματα προσανατολισμένα στις πρακτικές δράσεις και όχι πια στη θεωρία.

Για «τριπλό έλλειμμα» στην τήρηση της νομοθεσίας, στην ενημέρωση των ίδιων των ατόμων με αναπηρία για τα δικαιώματά τους και στην ύπαρξη μετρήσιμων πολιτικών, στόχων και αξιόπιστων στατιστικών

έκανε λόγο η **Βουλευτής ΠΑΣΟΚ κα Μαριλίτσα Ξενογιαννακοπούλου**.

Σε πλήρη σύμπτωση με τις θέσεις της Συνομοσπονδίας, η κα Ξενογιαννακοπούλου μίλησε για «οριζόντιο ζήτημα» αναφερόμενη στην αναπηρία, αφού όπως χαρακτηριστικά είπε «δεν μπορούμε να δούμε το αναφαίρετο δικαίωμα στην απασχόληση των ατόμων με αναπηρία αποκομμένο από το ζήτημα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της υγείας, της συνολικής προσβασιμότητας σε όλες τις πτυχές της κοινωνικής και οικονομικής μας ζωής».

Στο ίδιο μήκος κύματος, ο **Βουλευτής ΠΑΣΟΚ κος. Ιωάννης Σκουλάς**, μίλησε για την ανάγκη «εθνικής στρατηγικής για την αναπηρία», η οποία όμως έχει ως απαραίτητη προϋπόθεση τη συλλογή αξιόπιστων στατιστικών δεδομένων. «Χρειάζεται

μία ολιστική προσέγγιση του ζητήματος, διάχυση της διάστασης της αναπηρίας σε όλες τις πολιτικές», είπε χαρακτηριστικά.

Θετική ήταν και η παρέμβαση της **Βουλευτού ΠΑΣΟΚ κας Εύης Χριστοφιλοπούλου**, η οποία, ζητώντας συγγνώμη από τους ιατρούς συναδέλφους της, έθεσε ζήτημα κατανόησης του τι πραγματικά σημαίνει αναπηρία, υπογραμμίζοντας ότι η αναπηρία είναι κοινωνική κατασκευή.

Τα συγχαρητήρια του για την Έκθεση εξέφρασε και ο **Βουλευτής ΠΑΣΟΚ κος Έκτορας Νασιώκας**, ο οποίος αναφερόμενος στο έργο της κυβέρνησης, όπως παρουσιάστηκε από την κα. Σοφία Καλαντζάκου, σχολίασε τη φράση της Υφυπουργού «η κυβέρνηση κινείται στο ίδιο μήκος κύματος με την Έκθεση της Συνομοσπονδίας», απαντώντας «ζητούμενο είναι εάν κινείται όχι εάν κινείται στο

ίδιο μήκος κύματος». Κατά τον κο. Νασιώκα «είμαστε πολύ πίσω» στα ζητήματα της αναπηρίας, ενώ ένας μετρήσιμος στόχος, όπως είπε, είναι καλύτερος από μια θεωρητική συζήτηση.

Στον ιδιωτικό τομέα αναφέρθηκε στην ομιλία του ο **Βουλευτής ΠΑΣΟΚ κος Μιχαήλ Τιμοσίδης**, τονίζοντας ότι δεν πρέπει να μένουμε στο θετικό βήμα στην είσοδο στο δημόσιο με ποσόστωση, αλλά είναι απαραίτητο να προχωρήσουμε παραπέρα, ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα, ενώ ο **Βουλευτής ΠΑΣΟΚ κος Ηλίας Λαμπίρης**, επικεντρώθηκε ως επί το πλείστον στα ζητήματα Υγείας και Πρόνοιας και στις παρεχόμενες υπηρεσίες, ιδιαίτερα στα άτομα με αναπηρία στην περιφέρεια.

Για την εκπαίδευση μίλησε ως επί το πλείστον ο **Βουλευτής ΠΑΣΟΚ κος**

Χρήστος Χάιδος, επισημαίνοντας τις μεγάλες καθυστερήσεις στις προσλήψεις δασκάλων ειδικής αγωγής στα ειδικά σχολεία της χώρας. Επιπλέον αναφέρθηκε και στην ταλαιπωρία που υφίστανται τα άτομα με αναπηρία κατά την εξέτασή τους από επιτροπές για να βγει το ποσοστό αναπηρίας και οι ανάλογες βεβαιώσεις.

Εκπροσωπώντας το ΚΚΕ, ο **Βουλευτής κος Γιώργος Μαυρίκος**, μίλησε για τεράστιες «ευθύνες κυβερνήσεων» και «αντιαναπηρικές πολιτικές», αλλά και «έλλειψη ενημέρωσης ή ευαισθητοποίησης των πολιτών». Έθιξε επίσης το ζήτημα των «αναπήρων μαϊμού», το οποίο, χρησιμοποιώντας σκληρή γλώσσα, απέδωσε σε προσπάθεια συγκαλύψης και «απόκρυψης ευθυνών μιας κυβέρνησης».

Από τον ΣΥΝ, ο **Βουλευτής κος Αθανάσιος Λεβέντης**, τόνισε ότι η νέα τεχνολογία μπορεί να λειτουργήσει πολύ θετικά υπέρ των ατόμων με αναπηρία και να τους προσφέρει δυνατότητες που παλιότερα δεν υπήρχαν. Αναφέρθηκε επίσης στο ζήτημα της φορολόγησης των ειδών πρώτης ανάγκης και των βοηθημάτων των ατόμων με αναπηρία, ενώ τέλος ζήτησε από την πολιτεία και την κυβέρνηση να επιβάλλει στον ιδιωτικό τομέα την πρόσληψη και απασχόληση ατόμων με αναπηρία.

Για «ανάπηρες πολιτικές»

έκανε και ο **Παναγιώτης Λαφαζάνης, Βουλευτής ΣΥΝ**, ο οποίος αναφορικά με τα προβλήματα πρόσβασης στην απασχόληση, έκανε λόγο για εργασιακές σχέσεις που θυμίζουν «ζούγκλα».

Τέλος, εκπροσωπώντας το ΛΑΟΣ, ο **Βουλευτής Βαΐτης Αποστολάτος**, παραίνεσε τους παρευρισκόμενους να συμπαραστέκονται στους συνανθρώπους τους με αναπηρία, ενώ μιλώντας εκ μέρους της κας. Αράπογλου, τόνισε ότι είναι καλή ευκαιρία για τους βουλευτές να δείξουν τι μπορούν να κάνουν ως Σώμα.

Συμπεράσματα

Η πρωτοβουλία αυτή του Προέδρου της Βουλής κ. Δημήτρη Σιούφα αναμφίβολα συνιστά ένα πολύ θετικό άνοιγμα στο αναπηρικό κίνημα, ένα θετικό βήμα στην προσπάθεια ανεύρεσης οριστικών λύσεων στα προβλήματα των πολιτών με αναπηρία.

Η θετική στάση όλων ανεξαιρέτων των παρευρισκόμενων στη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων απέναντι στην Έκθεση της Συνομοσπονδίας, την οποία αποδέχθηκαν όλοι ανεξαιρέτως, αν μη τι άλλο σημαίνει ότι αρχίζει και γίνεται κτήμα στις συνειδήσεις των Ελλήνων πολιτικών ότι τα άτομα με αναπηρία είναι ισότιμοι πολίτες και πρέπει να έχουν και ίσες ευκαιρίες.

Βέβαια, το γεγονός ότι η κυβέρνηση αναλώθηκε στην αποτίμηση έργου, χωρίς καμιά ουσιαστική αναφορά σε μελλοντικές δράσεις, σχεδιασμούς και προτεινόμενα προς διαβούλευση μέτρα, καταδεικνύει ότι ακόμα απέχουμε πολύ από τον επιθυμητό στόχο.

Σε επίπεδο βουλευτών πάντως και όπως προκύπτει από τις τοποθετήσεις τους, είναι σαφές και στους ίδιους ότι το ζήτημα της απασχόλησης των ατόμων με αναπηρία δεν είναι σε καμιά περίπτωση ζήτημα που άπτεται της αρμοδιότητας αποκλειστικά και μόνο του Υπουργείου Απασχόλησης. Αντίθετα, είναι ένα θέμα που πρέπει να ειδικωθεί διατομεακά, σε πλήρη συνάφεια με άλλα ζητήματα, όπως αυτό της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά.

Επιπλέον, σε σχέση με το παρελθόν, οι Έλληνες βουλευτές φάνηκαν πιο ενημερωμένοι για τα καίρια ζητήματα που ταλανίζουν τα άτομα με αναπηρία από ότι στο παρελθόν. Η ιδιαίτερη μνεία μάλιστα από την πλειοψηφία των ομιλητών στην ανάγκη επαρκών και αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων, δείχνει ως ένα βαθμό την επιθυμία και το ενδιαφέρον για περαιτέρω γνώση πάνω στα θέματα αναπηρίας, τα οποία συνιστούν και απαραίτητο συστατικό για τη χάραξη της πολυπόθητης «εθνικής στρατηγικής για την αναπηρία».

Η συνεδρίαση έλαβε τέλος και αναμένουμε πλέον να αποδώσει καρπούς. **Θ.Α.** ✓

Προσβάσιμες Διαδρομές Κοινωνικής Ένταξης Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ)

Η ταυτότητα του Έργου:

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία στο πλαίσιο του Ε.Π. «ΥΓΕΙΑ – ΠΡΟΝΟΙΑ» 2000 – 2006 ΜΕΤΡΟ 3.2. «ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΔΙΑΒΙΩΣΗ» υλοποιεί Έργο με τίτλο: «Προσβάσιμες Διαδρομές Κοινωνικής Ένταξης Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ)».

Το περιεχόμενο του Έργου:

Το Έργο αφορά στην υλοποίηση προγραμμάτων έκφρασης και ψυχαγωγίας, ψυχοκινητικής ανάπτυξης, άθλησης και σωματικής αγωγής ατόμων με αναπηρία που διαβιούν σε μονάδες ανοιχτής ή κλειστής περίθαλψης ή στην οικογένεια. Το πρόγραμμα δραστηριοτήτων περιλαμβάνει αθλητικές δραστηριότητες, μουσικο-κινητικές δραστηριότητες, εικαστικές τέχνες, χορό, θέατρο, ψυχαγωγικές δραστηριότητες.

Στόχος είναι η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των ατόμων με αναπηρία, η ανάπτυξη προσωπικής ή ομαδικής δραστηριότητας, η βελτίωση της ποιότητας ζωής τους και η υποστήριξη της οικογένειας του ατόμου με αναπηρία προκειμένου να αντιμετωπιστούν φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού.

Επίσης, το Έργο περιλαμβάνει δράση που αφορά στην έκδοση ενός Οδηγού Προσβάσιμων Ψυχαγωγικών Δραστηριοτήτων στην Ελλάδα, ο οποίος περιλαμβάνει μια πλήρη καταγραφή των προσβάσιμων υποδομών (ξενοδοχεία, μέσα μαζικής μεταφοράς, μουσεία, βασικές αθλητικές εγκαταστάσεις, εστιατόρια/cafe, θέατρα, κινηματογράφοι, εμπορικά κέντρα, και υπηρεσίες όπως δημαρχεία, νοσοκομεία, κέντρα υγείας) που υπάρχουν στις Πρωτεύουσες των Νομών αλλά και σε άλλες πόλεις ιδιαίτερου ενδιαφέροντος της χώρας μας.

Στόχος του Οδηγού είναι να προβάλει στα άτομα με αναπηρία από την Ελλάδα και το εξωτερικό, τις οικο-

γένειές τους αλλά και σε λοιπούς πιθανούς ενδιαφερόμενους με παρόμοιες ανάγκες (όπως ηλικιωμένοι, οικογένειες με παιδιά σε καρότσι) τις επιλογές μετακίνησης και ψυχαγωγίας που μπορούν να έχουν στον ελεύθερο χρόνο τους.

Το έργο σε αριθμούς:

- Εφαρμόζεται σε **130 σημεία σε όλη τη χώρα** (Ιδρύματα, Κέντρα, Σωματεία ΑμεΑ)
- Συμμετέχουν συνολικά **3.000 άτομα με αναπηρία**
- Σε κάθε πρόγραμμα συμμετέχουν κατά μέσο όρο **23 άτομα με αναπηρία**
- Κάθε πρόγραμμα υποστηρίζεται από **1 ή 2 εκπαιδευτές** (ανάλογα με τον αριθμό των εξυπηρετούμενων του Ιδρύματος / Κέντρου / Σωματείου)
- Η διάρκεια κάθε προγράμματος είναι **330 ώρες**
- Έκδοση ενός (1) Οδηγού Προσβάσιμων Ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων στην Ελλάδα

Χωροταξική κατανομή υλοποίησης του Έργου

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ, ΚΕΝΤΡΩΝ, ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΑμεΑ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	29
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	7
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	24
ΚΡΗΤΗ	8
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	7
ΗΠΕΙΡΟΥ	7
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	4
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	3
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	12
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	12
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	7
ΣΥΝΟΛΟ	130

Πρόγραμμα Δραστηριοτήτων

Το Πρόγραμμα Δραστηριοτήτων ενδεικτικά περιλαμβάνει:

- Δραστηριότητες φυσικής αγωγής (ομαδικά παιχνίδια, διδαχή ατομικών και ομαδικών αθλημάτων)
- Μουσικο-κινητικές δραστηριότητες

τες (επαφή με μουσικά όργανα, κατευθυνόμενα ή αυτοσχέδια παιχνίδια μέσω της μελωδίας και της κίνησης)

- Εικαστικές τέχνες (ζωγραφική, κολλάζ, πλαστική)
- Χορός (εκμάθηση δημοτικών χορών, σύγχρονος χορός)
- Θέατρο (θεατρικό παιχνίδι, κούκλοθέατρο)
- Ψυχαγωγικές δραστηριότητες (εκδρομές, επισκέψεις)

Εκπαίδευση Εκπαιδευτών

Στο πλαίσιο του Έργου διοργανώθηκαν δύο (2) σεμινάρια εκπαίδευσης των εκπαιδευτών που συμμετέχουν στο Έργο (Σεμινάριο Αθήνας: 12 – 13 Απριλίου 2008 και Σεμινάριο Θεσσαλονίκης: 19 – 20 Απριλίου 2008). Η εκπαίδευση εκπαιδευτών είχε σκοπό να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη εκτέλεση του ρόλου των εκπαιδευτών. Η επιμόρφωσή τους αφορά: **α)** στη φιλοσοφία και τους στόχους του έργου, **β)** στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία ανά κατηγορία αναπηρίας, **γ)** στο ρόλο της φυσικής αγωγής και της τέχνης ως θεραπευτικά μέσα, **δ)** στον τρόπο διαχείρισης και αντιμετώπισης προβλημάτων κατά τη διάρκεια του έργου.

Επιστημονική Υπεύθυνη και Περιφερειακοί Συντονιστές του Έργου:

Για το καλύτερο συντονισμό του Έργου έχει οριστεί μία (1) Επιστημονική Υπεύθυνη, η

οποία έχει την ευθύνη για το εκπαιδευτικό μέρος όλου του Έργου και πέντε (5) Περιφερειακοί Συντονιστές, οι οποίοι λειτουργούν ως σύνδεσμοι με την κεντρική οργάνωση του Έργου και συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του στα κατά τόπους Ιδρύματα / Κέντρα / Σωματεία ΑμεΑ των Περιφερειών της χώρας, υποστηρίζουν και συμβουλεύουν τους εκπαιδευτές και επιλύουν τυχόν προβλήματα που προκύπτουν.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Έργο «Προσβάσιμες Διαδρομές Κοινωνικής Ένταξης ΑμεΑ» μπορείτε να επικοινωνείτε με τα Γραφεία της ΕΣΑμεΑ στο τηλ. 210 9949837.

Υπεύθυνη Έργου:
Ανθή Χατζηπέτρου

Το Έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο & το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Ευρωπαϊκή Οδηγία αποκλειστικά για τα Άτομα με Αναπηρία Φτάνουμε στο στόχο;

*της Carlotta Besozzi
Διευθύντρια του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία*

Πέντε χρόνια πέρασαν από τότε που το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία παρουσίασε για πρώτη φορά στις Ευρωπαϊκές Αρχές την πρότασή του για μια Οδηγία αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία. Πέντε χρόνια κατά τα οποία, ο φορέας εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία στην Ευρώπη δεν έπαψε ποτέ να υπενθυμίζει ότι η διακριτική μεταχείριση σε βάρος των ατόμων με αναπηρία επηρεάζει 50 εκατομμύρια

άτομα, μια συμπεριφορά πανταχού παρούσα, σε όλους τους τομείς της ζωής, μια κατάσταση που δεν είναι πια αποδεκτή.

Το ερώτημα είναι: γιατί το Φόρουμ συνεχίζει να καταβάλλει τόσο μεγάλη προσπάθεια για τη συγκεκριμένη Οδηγία και ποιες είναι οι πιθανότητες να γίνει πραγματικότητα;

Για τους περισσότερους Ευρωπαϊ-

ους πολίτες, ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραμένει αφηρημένος. Ωστόσο, η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική. Η Ευρωπαϊκή νομοθεσία και πρωτοβουλία, που υιοθετούνται από τους εκπροσώπους και τις κυβερνήσεις των κρατών - μελών στις συναντήσεις τους στις Βρυξέλλες, έχουν έναν ξεκάθαρο και ουσιαστικό αντίκτυπο στην καθημερινή μας ζωή, σε όποια χώρα κι αν ζούμε στους κόλπους της Ευρωπαϊκής

Ένωσης. Τα προϊόντα που αγοράζουμε, οι υπηρεσίες μετακίνησης, οι όροι και οι κανονισμοί στον εργασιακό μας χώρο, τα οδικά δίκτυα, οι τεχνολογίες που χρησιμοποιούμε, υπάγονται, στις περισσότερες των περιπτώσεων, σε κανονιστικά και νομοθετικά πλαίσια προερχόμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όπως κάθε πολίτης, έτσι και τα άτομα με αναπηρία επηρεάζονται από την Ευρωπαϊκή νομοθεσία σε πολλούς και διαφορετικούς τομείς. Γι' αυτό και τα τελευταία δέκα χρόνια, το Φόρουμ επικεντρώθηκε στην άσκηση πίεσης και επιρροής σε όλες τις διαδικασίες, διαβουλεύσεις και διεργασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλιστεί η συμπερίληψη της διάστασης της αναπηρίας στο παραγόμενο έργο.

Κι αν προβούμε σε μια μεσοπρόθεσμη εκτίμηση, μπορούμε ανοιχτά να εκφράσουμε την ικανοποίησή μας για τα αποτελέσματα που έχουμε επιτύχει την τελευταία δεκαετία. Πράγματι, η νομοθεσία και οι κανονισμοί έχουν συμπεριλάβει και λάβει υπόψη τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία στον τομέα της εργασίας, τα δημόσια μέσα μεταφοράς, τις δημόσιες προμήθειες, την ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, τις νέες τεχνολογίες... Σήμερα, τα άτομα με αναπηρία συμπεριλαμβάνονται στην Ευρωπαϊκή Συνθήκη, τον Ευρωπαϊκό Χάρτη για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα, σε αμέτρητες ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες, έγγραφα, αποφάσεις, εκδόσεις, δημοσιεύσεις και ομιλίες. Μέσω του Φόρουμ, τα άτομα με αναπηρία

έγιναν ένας σημαντικός διαπραγματευτής για την Ευρωπαϊκή Ένωση και μια αστείρευτη πηγή γνώσης σε μια ποικιλία θεμάτων.

Παρ' όλα αυτά, μένουν ακόμα πολλά να γίνουν πριν τα άτομα με αναπηρία έχουν τη δυνατότητα να διεκδικήσουν επαρκώς και αποτελεσματικά την πλήρη ένταξή τους στην κοινωνία.

Ο ρόλος μιας Ευρωπαϊκής Οδηγίας είναι να επιβάλλει ένα μίνιμουμ απαιτήσεων στα κράτη – μέλη και να εναρμονίσει τη νομοθεσία σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η πρόταση του Φόρουμ για μια αναλυτική Οδηγία για την Αναπηρία αποσκοπεί στη διασφάλιση του βασικού και δέοντος επιπέδου προστασίας και ισότιμης μεταχείρισης για τα άτομα με αναπηρία σε όλα τα κράτη – μέλη, σε όλους τους τομείς της ζωής.

Η νέα Οδηγία, που θα μετατραπεί σε εθνική νομοθεσία σε όλα τα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να προστατεύει το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία στην εκπαίδευση, στην πρόσβαση στην πληροφορία, στην πρόσβαση στα κτίρια, στις τηλεπικοινωνίες, στις μετακινήσεις, όλες τις δημόσιες δομές και υπηρεσίες, το δικαίωμα στη νομική προστασία... Πρέπει να προλαμβάνει και να αποτρέπει την άσκηση διακριτικής μεταχείρισης στον τρόπο παρουσίασης των ατόμων με αναπηρία από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στην επιλογή τους να ζουν ανεξάρτητα ή να δημιουργήσουν οικογένεια, να ταξιδέψουν στο εξωτερικό ή να αγοράσουν ένα σπίτι. Θα επιτρέπει στα άτομα με

αναπηρία να απευθυνθούν στη δικαιοσύνη αν διαπιστωθεί παράβαση του νόμου και να λάβουν αποζημίωση αν πέσουν θύματα διακριτικής συμπεριφοράς.

Έχοντας μια γενική Οδηγία για την Αναπηρία δεν θα σημαίνει ότι θα σταματήσει ο διαρκής αγώνας στους επιμέρους τομείς της Ευρωπαϊκής δικαιοδοσίας προκειμένου να ενισχυθούν ορισμένα μέτρα ή να αναπτυχθούν θετικές δράσεις. Για το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία, η προσέγγιση πρέπει να είναι πολλαπλή και συνεχής για να είναι αποτελεσματική.

Χρειάστηκαν 5 χρόνια για να αναστραφεί το πολιτικό κλίμα υπέρ μιας τέτοιας Οδηγίας. Σήμερα όμως φαίνεται να είμαστε κοντά. Τις τελευταίες ημέρες, φήμες επιβεβαιώνουν ότι η υιοθέτηση μιας Οδηγίας αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία θα ανακοινωθεί σύντομα. Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει ήδη γνωστοποιήσει σε κλειστούς κύκλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης την πρόθεσή του να προχωρήσει σε ανακοίνωση, ενώ έχουν υπάρξει ανάλογες αναφορές και σε ορισμένα ευρωπαϊκά μέσα ενημέρωσης.

Ένα πράγμα είναι ξεκάθαρο: το Ευρωπαϊκό Αναπηρικό Κίνημα είναι επίμονο, δυνατό και ενωμένο. Και δεν θα καταθέσει τα όπλα μέχρι οι υποσχέσεις να γίνουν πραγματικότητα. Αργά, αλλά σίγουρα φτάνουμε στο στόχο.

Κοινή Συνεδρίαση των αναπηρικών κινημάτων της Ελλάδας και της Κύπρου

Λευκωσία Κύπρος, 20-23 Μαρτίου 2008

Στις 20-23 Μαρτίου 2008 στη Λευκωσία έλαβε χώρα κοινή συνεδρίαση της Εκτελεστικής Γραμματείας της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.) και του Διοικητικού Συμβουλίου της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ). Η κοινή συνεδρίαση των εκτελεστικών οργάνων της Ε.Σ.Α.μεΑ. και της ΚΥΣΟΑ ήρθε ως φυσική εξέλιξη της σύστασης της Επιτροπής μεταξύ των εθνικών αναπηρικών κινημάτων της Ελλάδας και της Κύπρου και των εργασιών αυτής που έλαβαν χώρα τον Οκτώβριο του 2003 στο Ρέθυμνο της Κρήτης.

Μέσα σε αυτή την κρίσιμη πενταετία από το 2003 έως το 2008, η Ε.Σ.Α.μεΑ. και η ΚΥΣΟΑ - δύο οργανώσεις που ανήκουν στο Ευρωπαϊκό Φόρουμ των Ατόμων με Αναπηρία - συναντιούνται, ανταλλάσσουν απόψεις και θέτουν τους προβληματισμούς τους σε πλήθος ευρωπαϊκών και διεθνών συναντήσεων. Αυτή η πενταετία, που σηματοδοτείται από διεθνείς εξελίξεις στα θέματα αναπηρίας, με κορυφαία αυτή της υπογραφής της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του Ο.Η.Ε., αποτελεί το πλαίσιο της κοινής συνεδρίασης Ε.Σ.Α.μεΑ. - ΚΥΣΟΑ.

Τις εργασίες της σημαντικής αυτής συνεδρίασης άνοιξαν με τις ομιλίες τους ο Πρόεδρος της Ε.Σ.Α.μεΑ. κ. Ι. Βαρδακαστάνης και ο Πρόεδρος της ΚΥΣΟΑ κ. Μ. Φλωρέντζος. Σημαντική ήταν η παρουσία της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Κύπρου. **Στη συνεδρίαση συζητήθηκαν κρίσιμα θέματα που απασχολούν από κοινού τον αναπηρικό χώρο της Κύπρου και της Ελλάδας, όπως:**

- Η Κάρτα Αναπηρίας και η εφαρμογή του Διεθνούς Συστήματος Αξιολόγησης της Αναπηρίας και της Λειτουργικότητας (ICF)
- Η πορεία του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013
- Η εφαρμογή των Οδηγιών και Κανονισμών της Ε.Ε. για τα άτομα με αναπηρία και συγκεκριμένα η Οδηγία 2000/78 για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία και ο Κανονισμός 1107/2006 για τα δικαιώματα των ΑμεΑ όταν ταξιδεύουν αεροπορικά
- Η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του Ο.Η.Ε.

- Η νέα καταστατική δομή της Ε.Σ.Α.μεΑ.

Στο πλαίσιο της συνεδρίασης, οι παρεμβάσεις της Υπουργού Εργασίας έδειξαν τις προθέσεις της Κυπριακής Κυβέρνησης να προχωρήσει σε ένα μεταρρυθμιστικό έργο, βασισμένο στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία.

Σημαντικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση αποτελούν: α) η θέσπιση της υποχρέωσης των κρατικών υπηρεσιών να διαβουλεύονται με την Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων, πριν από τη λήψη απόφασης που αφορά στα άτομα με αναπηρία και β) η υπογραφή της Διεθνούς Σύμβασης του ΟΗΕ καθώς και το Προαιρετικό Πρωτόκολλο αυτής από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Σε αυτό το πολιτικό πλαίσιο, η ΚΥΣΟΑ ως επίσημος εκφραστής του αναπηρικού κινήματος καλείται να είναι παρούσα και διεκδικητική, χωρίς εκπώσεις και περιορισμούς, σε μια σειρά κρίσιμων ζητημάτων όπως είναι α) η θεσμική θωράκιση των ατόμων με αναπηρία, με την εισαγωγή ενός νέου συστήματος πιστοποίησης της αναπηρίας βασισμένο στο Διεθνές Σύστημα Αξιολόγησης της Λειτουργικότητας και της Αναπηρίας (ICF), που θα ξεπερνά τις αγκυλώσεις και την αδιαφάνεια που παρουσιάζει το υφιστάμενο σύστη-

μα πιστοποίησης της αναπηρίας, β) ο σχεδιασμός ενός οργανωμένου συστήματος υποστηρικτικών υπηρεσιών για τα άτομα με αναπηρία, γ) η θέσπιση Κρατικής Υπηρεσίας για την Προσβασιμότητα και ο έλεγχος της Κυπριακής Νομοθεσίας για την Προσβασιμότητα, δ) η ορθή ένταξη του κριτηρίου της προσβασιμότητας σε όλα τα έργα του ΕΣΠΑ 2007-2013, δεδομένης της κατάκτησης του Κυπριακού αναπηρικού κινήματος να τεθούν σε ισχύ τα πιστοποιητικά συμμόρφωσης του άρθρου 16 του Γενικού Κανονισμού των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ε.Ε. αναφορικά με το κριτήριο της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία και ε) η εφαρμογή του Κανονισμού της Ε.Ε. 1107/2006 για τα δικαιώματα των ΑμεΑ όταν ταξιδεύουν αεροπορικώς.

Οι διεθνείς συγκυρίες για την προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και οι νέες εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις στην Κύπρο ανοίγουν νέους δρόμους στο αναπηρικό κίνημα της Κύπρου, για το ξεπέρασμα των εμποδίων που συναντούν τα άτομα με αναπηρία στην ένταξη τους σε όλους τους τομείς της κοινωνικής και οικονομικής ζωής.

Βασική όμως προϋπόθεση για την αναβάθμιση της ατζέντας του Κυπριακού Αναπηρικού Κινήματος και την ανάπτυξη ευρείας συνεργασίας του με την Πολιτεία και

τους Κοινωνικούς Φορείς της Κύπρου, είναι πρώτα και κύρια η αναδιοργάνωση, η ενδυνάμωση και η διεύρυνση των οργανώσεων του κυπριακού αναπηρικού κινήματος. Η πρόσφατη τροποποίηση της Καταστατικής Δομής της Ε.Σ.Α.μεΑ. προς αυτή την κατεύθυνση και η μαζική ανάπτυξη του ελληνικού αναπηρικού κινήματος μπορεί να σταθεί πολύτιμος οδηγός για το αναπηρικό κίνημα της Κύπρου.

Οι τοποθετήσεις και οι παρεμβάσεις των στελεχών της Ε.Σ.Α.μεΑ., στο πλαίσιο της κοινής αυτής συνάντησης, έδειξαν ότι η πλούσια εμπειρία που έχει αποκτήσει η Ε.Σ.Α.μεΑ., ως επίσημος Κοινωνικός Εταίρος της Ελληνικής Πολιτείας και πρωτίστως ως μαχόμενος διεκδικητής των αιτημάτων του αναπηρικού κινήματος στην Ελλάδα, μπορεί να αποδειχθεί πολύτιμη για τους στόχους που έχει θέσει το αναπηρικό κίνημα της Κύπρου.

Η κοινή συνεδρίαση της Ε.Σ.Α.μεΑ. και της ΚΥΣΟΑ είναι το αποτέλεσμα μιας μακροχρόνιας, στενής και αδελφικής συνεργασίας που δείχνει ότι τα οράματα των ατόμων με αναπηρία, βασισμένα στις θεμελιώδεις αρχές του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δεν έχουν σύνορα.

Ε.Α.

Η ΕΣΑμεΑ παρεμβαίνει, προτείνει, διεκδικεί...

Μεγάλα ελλείμματα σε επίπεδο προσβασιμότητας έδειξε η Έκθεση του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.)

Με βάση την Έκθεση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. για τους ελέγχους προσβασιμότητας που πραγματοποιήθηκαν στο Ν. Λάρισας, κατόπιν αιτήματος του Υπ. Εσωτερικών, προκύπτει ότι παρά την έκδοση Υπουργικών Αποφάσεων και Εγκυκλίων για τη λήψη μέτρων διασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία, οι δημόσιοι φορείς δεν προέβησαν στις απαραίτητες ενέργειες,

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία χωρίς καμιά διάθεση υποτίμησης των ενεργειών των εκάστοτε Υπουργών και Υφυπουργών Εσωτερικών που προσπάθησαν με Εγκυκλίους και Υπουργικές Αποφάσεις να λύσουν το πρόβλημα της προσβασιμότητας, επισήμανε για μια ακόμη φορά ότι για την οριστική και ουσιαστική επίλυση του ζητήματος αυτού είναι επιβεβλημένη η αντιμετώπιση του θεσμικά και καθολικά.

Η Συνομοσπονδία υποστήριξε απαρэгκλιτα την πολλάκις εκπεφρασμένη θέση της ότι η θέσπιση ισχυρής νομοθεσίας για την προσβασιμότητα συνιστά μονόδρομο στον αγώνα για την καταπολέμηση και άρση των εμποδίων που ορθώνει η έλλειψη της στην ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία, νομοθεσίας υποχρεωτικής, που να θεσπίζει αυστη-

ρές κυρώσεις, που να πληροί τις παγκοσμίως αποδεκτές προδιαγραφές και να συμπεριλαμβάνει μέτρα όχι μόνο για τα δημόσια κτίρια και υπηρεσίες, αλλά και για τους δημόσιους δικτυακούς τόπους (Internet, ηλεκτρονική διακυβέρνηση).

Συνάντηση αντιπροσωπείας της Ε.Σ.ΑμεΑ με τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Κ. Χατζηδάκη

Αντιπροσωπεία της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία με επικεφαλής τον Πρόεδρό της κ. Ιωάννη Βαρδακαστάνη συναντήθηκε με τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Κωστή Χατζηδάκη, προκειμένου να του υποβάλλει Υπόμνημα, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το σύνολο των πάγιων αιτημάτων του αναπηρικού κινήματος της χώρας αναφορικά με ζητήματα προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.

Κατά τη συνάντηση, η αντιπροσωπεία έθεσε εκτενώς τα ζητήματα προσβασιμότητας που αφορούν το σύνολο των φορέων και υπηρεσιών που εποπτεύει το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, όπως αυτά κατατέθηκαν στο σχετικό Υπόμνημα (διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της Συνομοσπονδίας www.esaea.gr).

Η Ε.Σ.ΑμεΑ διεκδικεί:

- Την συμπερίληψη της διάστασης της προσβασιμότητας σε όλες τις

πολιτικές του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, που αφορούν άμεσα ή έμμεσα στα άτομα με αναπηρία,

- Την θέσπιση ισχυρής νομοθεσίας με συνακόλουθες κυρώσεις κατά τη μη εφαρμογή της, για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, την Κοινωνία της Πληροφορίας, τις Επικοινωνίες και όλους τους τομείς που άπτονται της αρμοδιότητας του Υπουργείου,
- Την ικανοποίηση των αιτημάτων αυτών εντός του 2008, καθώς στην αντίθετη θα δυσκολευτεί η ομαλή εφαρμογή του ΕΣΠΑ 2007 – 2013,
- Την κατάρτιση και υλοποίηση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων προσβασιμότητας από το Υπουργείο και όλους τους εποπτευόμενους φορείς βάσει συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος.

Ο κ. Χατζηδάκης, αναγνωρίζοντας το δίκαιο των αιτημάτων, όπως αυτά τέθηκαν στο Υπόμνημα της Συνομοσπονδίας, δεσμεύτηκε να αναλάβει πρωτοβουλία για το ζήτημα της θέσπισης νομοθεσίας προσβασιμότητας, επισημαίνοντας ότι θα ενημερώσει τον Πρωθυπουργό, αλλά και όλα τα συναρμόδια Υπουργεία. Επιπλέον, τόνισε ότι μέσω της Επιτροπής Προσβασιμότητας, στην οποία συμμετέχει και η Ε.Σ.ΑμεΑ, δια του Γενικού Γραμματέα της κ. Άρη Παναού, θα εξεταστούν ενδελεχώς όλα τα προαναφερθέντα ζητήματα.

Επίσκεψη αντιπροσωπείας της

Ε.Σ.Α.μεΑ. με επικεφαλής τον Πρόεδρό της στους Νομούς Λάρισας και Μαγνησίας

Αντιπροσωπεία της Ε.Σ.Α.μεΑ. επισκέφτηκε τους Νομούς Λάρισας και Μαγνησίας από τις 22 έως τις 24 Φεβρουαρίου 2008. Η αντιπροσωπεία της Συνομοσπονδίας αποτελούνταν από τον Πρόεδρό της κ. Ιωάννη Βαρδακαστάνη, το Γενικό Γραμματέα κ. Αρ. Πανανό και τον υπεύθυνο Διεθνών Σχέσεων κ. Χρήστο Νάστα. Την Παρασκευή 22 Φεβρουαρίου 2008, η αντιπροσωπεία της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία παρευρέθηκε στην εκδήλωση για την κοπή της πίτας του Πανθεσσαλικού Συλλόγου Αναπήρων Πολιτών και του Αθλητικού Συλλόγου ΑμεΑ "ΘΕΣΣΑΛΟΣ" που έλαβε χώρα στο κέντρο ΤΕΡΕΡΕΜ της Λάρισας.

Το Σάββατο 23 Φεβρουαρίου 2008, η αντιπροσωπεία της Ε.Σ.Α.μεΑ. πραγματοποίησε συνάντηση με τους εκπροσώπους της Ε.Σ.Α.μεΑ. που έχουν οριστεί στα Δ.Σ. των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, όπως ΚΕΠΕΠ Καρδίτσας, ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ Καρδίτσας, Θ.Χ.Π. Λάρισας "Ο ΑΡΙΣΤΕΥΣ", Κέντρο Αποκατάστασης Παιδιών Λάρισας "Ο ΑΡΙΣΤΕΥΣ", Θ.Χ.Π. Τρικάλων και Κέντρο Στήριξης Αυτιστικών Ατόμων Ν. Μαγνησίας, όπου διαπιστώθηκε η διαρκής υποβάθμιση των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας, η οποία οφείλεται στην έλλειψη προσωπικού, στην υποβαθμισμένη χρηματοδότηση κ.α. και αποφασίστηκε ο προγραμματισμός συναντήσεων σε τακτά χρονικά διαστήματα, οι οποίες θα γίνονται κάθε φορά σε ξεχωριστό Κέντρο. Ανάλογες συναντήσεις και συσκέψεις θα πραγματοποιηθούν σε όλη τη χώρα μέχρι τα τέλη Μαρτίου.

Στις 24 Φεβρουαρίου 2008, η αντι-

προσωπεία της Ε.Σ.Α.μεΑ., με τη συμμετοχή του κ. Ράλλη Τσιουλάκη, μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Ε.Σ.Α.μεΑ. και Πρόεδρο της Περιφερειακής Ομοσπονδίας Θεσσαλίας, παρευρέθηκαν στην εκδήλωση για την κοπή της πίτας του Σωματείου Ατόμων με Αναπηρία Όρασης Ν. Μαγνησίας "ΜΑΓΝΗΤΕΣ ΤΥΦΛΟΙ" που έλαβε χώρα στο κέντρο "Ίριδα" στα Μελισσιάτικα Ν. Ιωνίας Βόλου. Επίσης, την Κυριακή 24 Φεβρουαρίου 2008, η αντιπροσωπεία της Ε.Σ.Α.μεΑ. πραγματοποίησε σύσκεψη σε αίθουσα του Δημαρχείου Βόλου με τους Προέδρους και τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των τοπικών φορέων ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους, όπου συζητήθηκαν σημαντικά θέματα που αφορούν στο αναπηρικό κίνημα της χώρας και τις εξελίξεις που σημειώνονται στα ζητήματα που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία, όπως επιδοματική πολιτική, παραχώρηση περιπτόρων σε άτομα με αναπηρία, μείωση τιμολογίων της ΔΕΗ κλπ.

Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος της Ε.Σ.Α.μεΑ. ανακοίνωσε την πραγματοποίηση συνεδρίασης του Γενικού Συμβουλίου της Ε.Σ.Α.μεΑ. αρχές Απριλίου στο Βόλο, και συμφωνήθηκε από τους συμμετέχοντες στη σύσκεψη, η σύσταση και λειτουργία συντονιστικής επιτροπής των φορέων ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους του Ν. Μαγνησίας. Τέλος, παρουσιάστηκε σε όλους τους Φορείς, η νεοσύστατη Περιφερειακή Ομοσπονδία Θεσσαλίας και συζητήθηκε πως μπορούν να γραφτούν και οι ανωτέρω φορείς σε αυτήν.

Συνάντηση του Προεδρείου της Ε.Σ.Α.μεΑ. με τους εκπροσώπους της στα Δ.Σ. Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Την Τετάρτη 27 Φεβρουαρίου 2008, αντιπροσωπεία της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, που αποτελούνταν από τον Πρόεδρο κ. Ιωάννη Βαρδακαστάνη, το Γενικό Γραμματέα κ. Αρ. Πανανό και τον Αναπλ. Οργαν. Γραμματέα κ. Αντώνη Χαροκόπο, πραγματοποίησε συνάντηση με τους εκπροσώπους της Ε.Σ.Α.μεΑ. που έχουν οριστεί στα Δ.Σ. των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, όπως ΚΑΦΚΑ Αιγίου, ΚΕΠΕΠ Λεχαιών, Ε.Ι.Α.Α. Αχαΐας, ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ Ηλείας, ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ Αιτ/νίας, Μονάδα Σπαστικών Παιδιών Πάτρας, Ίδρυμα Κοινωνικής Πρόνοιας Πύργου "Ο ΑΓ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ" και ΚΑΦΚΑ Αμφιλοχίας.

Στη συνάντηση επισημάνθηκε η έλλειψη κανονισμού λειτουργίας από τα ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ και τα ΚΑΚΦΑ και αυτής της Περιφέρειας καθώς επίσης η διαρκής υποβάθμιση των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας, η οποία οφείλεται στην έλλειψη προσωπικού, στην υποβαθμισμένη χρηματοδότηση κ.α. και αποφασίστηκε ο προγραμματισμός συναντήσεων σε τακτά χρονικά διαστήματα, οι οποίες θα γίνονται κάθε φορά σε ξεχωριστό κέντρο. Ανάλογες συναντήσεις και συσκέψεις θα πραγματοποιηθούν σε όλη τη χώρα μέχρι τέλη Μαρτίου.

Συνέντευξη Τύπου της Ε.Σ.Α.μεΑ. για την παρουσίαση της Πρότασης αξιοποίησης του Κληροδοτήματος Σταθακόπουλου στο Δήμαρχο Πατρέων

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. κατέθεσε νέο υπόμνημα προς τον Δήμαρχο Πατρέων και Πρόεδρο της Επιτροπής Εκτελεστών του Κληροδοτήματος Σταθακόπουλου κ. Ανδρέα Φούρα, στο οποίο παρουσιάζονται με σαφήνεια οι εμπεριστατωμένες προτάσεις της για

την αξιοποίηση του Κληροδοτήματος Σταθακόπουλου για τα άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους.

Το Υπόμνημα που κατατέθηκε και παρουσιάστηκε σε Συνέντευξη Τύπου που έδωσε ο Πρόεδρος και ο Γεν. Γραμματέας της Ε.Σ.Α.μεΑ. κ.κ. Ι. Βαρδακαστάνης και Αρ. Πανανός, την Τετάρτη 27 Φεβρουαρίου 2008 και ώρα 14:00, στο γραφείο των ατόμων με αναπηρία Πάτρας, στηρίζεται στην αρχή της ολιστικής προσέγγισης για την αναπηρία, προτείνει συγκεκριμένους τρόπους αξιοποίησης του Κληροδοτήματος και επιστημαίνει πρωτίστως τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις που καλείται να αναλάβει το Κεντρικό Κράτος, η Περιφέρεια, η Νομαρχιακή και Τοπική Αυτοδιοίκηση για τη στήριξη αυτής της προσπάθειας.

Διάταξη του Ν.3610/2007 για την αποδέσμευση αυτοκινήτων που έχουν παραληφθεί με τις διατάξεις που ισχύουν για τα άτομα με αναπηρία

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία ενημερώνει τους φορείς – μέλη της και τα μέλη αυτών για την **παρ. 4 του άρθρου 24 Ν.3610/2007 (ΦΕΚ 258 ΤΕΥΧΟΣ Α)**, με την οποία τροποποιείται παλαιότερη διάταξη του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (παρ. 8 του άρθρου 132 του Ν.2960/2001) προκειμένου τα ΑμεΑ να αποδεσμεύουν τα ατελώς παραλαμβανόμενα αυτοκίνητά τους, να προβαίνουν στη μεταβίβαση ή αλλαγή της χρήσης αυτών χωρίς την καταβολή του τέλους ταξινόμησης.

Συγκεκριμένα με βάση τη νέα διάταξη, επιβατικά αυτοκίνητα που έχουν παραληφθεί ατελώς με τις διατάξεις των αναπήρων και **ζητείται η αποδέσμευσή τους από το καθεστώς της ατέλειας από τους ίδιους τους**

δικαιούχους μετά την παρέλευση πενταετίας και μέχρι τη συμπλήρωση επταετίας από τον τελωνισμό τους υποβάλλονται στο 30% του τέλους ταξινόμησης, το οποίο υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 121 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα. **Σημειώνεται ότι μετά την παρέλευση της επταετίας δεν οφείλεται τέλος ταξινόμησης.**

Επιστολή της Ε.Σ.Α.μεΑ. στον Υπουργό Οικονομίας για την άμεση καταβολή του επιδόματος θέρμανσης στα ΑμεΑ

Επιστολή στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών Γιώργο Αλογοσκούφη απέστειλε η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, αναδιατυπώνοντας το αίτημα για την άμεση καταβολή επιδόματος θέρμανσης στα άτομα με αναπηρία, το δικαίωτο του οποίου έχει αναγνωρισθεί από τον ίδιο τον Υπουργό, σύμφωνα και με δηλώσεις του.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. χαρακτήρισε την καταβολή του επιδόματος θέρμανσης στα άτομα με αναπηρία θέμα αξιοπιστίας της Κυβέρνησης, ενώ τόνισε ότι στις παρούσες οικονομικές συνθήκες, η καταβολή του επιδόματος θέρμανσης αποτελεί μέτρο κοινωνικής συνοχής αλλά και βασικό δείκτη της κοινωνικής πολιτικής που έχει δεσμευτεί η Κυβέρνηση να ακολουθήσει υπέρ των ευπαθών κοινωνικά ομάδων.

Τέλος, η Συνομοσπονδία ζήτησε από τον κ. Αλογοσκούφη να προβεί στην άμεση ικανοποίηση του αιτήματός της, καθώς και την παροχή ενημέρωσης σχετικά με τη συγκρότηση του Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής και τον ορισμό Διοικητικού Συμβουλίου του.

Επιστολές της Ε.Σ.Α.μεΑ. στους

Δημάρχους Αθήνας, Πειραιά και Θεσσαλονίκης για τα δημοτικά τέλη

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία απευθύνθηκε με επιστολή της στους Δημάρχους Αθήνας και Πειραιά κ. κ. Ν. Κακλαμάνη και Π. Φασούλα, για την εφαρμογή της διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 202 του νέου Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, σύμφωνα με την οποία δίνεται η δυνατότητα στα Δημοτικά και Κοινοτικά Συμβούλια της χώρας με απόφασή τους να προχωρήσουν στη μείωση των δημοτικών φόρων ή τελών σε ποσοστό 50% για τα άτομα με αναπηρία.

Η Συνομοσπονδία εξέφρασε την προσδοκία και την πεποίθηση ότι τόσο ο Δήμος Αθηναίων όσο και ο Δήμος Πειραιά, που έχουν επιδείξει και στο παρελθόν το ενδιαφέρον τους για τα ζητήματα των ατόμων με αναπηρία, θα προβούν στη μείωση των δημοτικών τελών για τα άτομα με αναπηρία που είναι μόνιμοι κάτοικοι σε αυτούς, προσφέροντας μια ιδιαίτερα σημαντική οικονομική ανάσα σε μια από τις πλέον ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

Επιπλέον, απέστειλε επιστολή στο Δήμαρχο Θεσσαλονίκης κ. Β. Παπαγεωργόπουλο. Ο Δήμος Θεσσαλονίκης με απόφαση του Δημοτικού του Συμβουλίου, που ελήφθη στη συνεδρίαση της 27ης Δεκεμβρίου 2007, έκανε ένα θετικό βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση προχωρώντας στη μείωση των δημοτικών τελών σε ποσοστό 50% στα άτομα με πλήρη τύφλωση ή μείωση της οπτικής τους οξύτητας κάτω του 1/20.

Η Συνομοσπονδία χαιρέτισε την εν λόγω απόφαση, ωστόσο επισήμανε ότι αυτή η απόφαση πρέπει να επεκταθεί ώστε να καταστεί ευεργετική

για όλα τα άτομα με αναπηρία του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Οι επιβάτες με αναπηρία στο επίκεντρο της Ευρωπαϊκής ατζέντας

Η διασφάλιση της πλήρους προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία σε όλα τα μέσα μαζικής μεταφοράς καθώς και η άρση όλων των εμποδίων στην Ευρώπη παραμένουν η βασική προτεραιότητα του ευρωπαϊκού αναπηρικού κινήματος, αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως δήλωσε ο Ευρωπαίος Επίτροπος Jacques Barrot κατά τη συνάντησή του με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία και της Ε.Σ.Α.μεΑ. Ιωάννη Βαρδακασάνη, που έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες την Τετάρτη 5 Μαρτίου 2008.

Ο Πρόεδρος του Φόρουμ χαιρέτισε την προσήλωση του κ. Barrot στα ζητήματα αναπηρίας, τόνισε το σημαντικό ρόλο των 50 εκατομμυρίων Ευρωπαίων με αναπηρία στη διαδικασία εφαρμογής του Κανονισμού και δήλωσε: «*Με τη διασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία σε όλα τα μέσα μαζικής μεταφοράς ανεξαιρέτως, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα ανταποκριθεί πλήρως στις ανάγκες του συνόλου των πολιτών με αναπηρία και θα συμβάλει τα μέγιστα στη βελτίωση της καθημερινής τους ζωής*».

Κατά τη συνάντηση τέθηκαν επίσης επί τάπητος οι επικείμενοι Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις διαθαλάσσιες μετακινήσεις, αλλά και τις μετακινήσεις με επίγεια μέσα μεταφοράς, που βρίσκονται στη φάση προετοιμασίας. «Οι Κανονισμοί θα προταθούν μέσα στο 2008. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην αντιμετώπιση και άρση των διακρίσεων σε βάρος των επιβατών με αναπηρία

μέσω μιας σειράς συγκεκριμένων μέτρων» υποσχέθηκε ο Ευρωπαίος Επίτροπος. Επιπλέον, ο κ. Barrot ευχαρίστησε το Ευρωπαϊκό Φόρουμ ΑμεΑ για τις αναρίθμητες αναφορές περιπτώσεων διακριτικής μεταχείρισης επιβατών με αναπηρία στις διαθαλάσσιες μετακινήσεις τους που του παρέδωσαν και προσυπέγραψε την ανάγκη διασφάλισης τόσο των δικαιωμάτων των επιβατών με αναπηρία, όσο και των απαραίτητων προϋποθέσεων προσβασιμότητας στο συγκεκριμένο τομέα.

Ο κ. Βαρδακασάνης παρουσίασε επίσης στον κ. Barrot την πρόταση για μια συγκεκριμένη Ευρωπαϊκή Οδηγία για τα άτομα με αναπηρία, που θα βάλει τέλος στη διακριτική μεταχείριση σε βάρος τους σε όλους τους τομείς της ζωής τους

8 Μαρτίου – Ημέρα της Γυναίκας: Επιτακτική η ανάγκη λήψης μέτρων υπέρ των γυναικών με αναπηρία και μητέρων παιδιών με αναπηρία

Με αφορμή την Ημέρα αυτή, η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία έφερε για μια ακόμα φορά στο προσκήνιο τα προβλήματα που ταλανίζουν επί μακρόν μια ιδιαίτερα ευαίσθητη ομάδα του γυναικείου πληθυσμού, των γυναικών με αναπηρία και των μητέρων παιδιών με αναπηρία.

Σε μια εποχή που λαμβάνουν χώρα σημαντικές αλλαγές στα ζητήματα αναπηρίας σε διεθνές επίπεδο, η Συνομοσπονδία διεκδικεί από την ελληνική Πολιτεία τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων προστασίας των γυναικών με αναπηρία και των μητέρων παιδιών με αναπηρία στην ελληνική Επικράτεια, αλλά και τη δημιουργία ικανών προϋποθέσεων για την ισότιμη πρόσβαση, την ίση μεταχείριση και την άρση των εμπο-

δίων που ορθώνονται μπροστά τους σε κάθε πτυχή της καθημερινής ζωής.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. στήριξε τις κινητοποιήσεις που έχουν εξαγγείλει ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ για το ασφαλιστικό νομοσχέδιο

Με αφορμή την έναρξη της συζήτησης του νέου ασφαλιστικού νομοσχεδίου στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, η Συνομοσπονδία έστειλε τους αγωνιστικούς της χαιρετισμούς στη ΓΣΕΕ και την ΑΔΕΔΥ και όλους τους εργαζόμενους, των οποίων τα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα πλήττονται κατάφορα από τις νέες ρυθμίσεις, με την ευαίσθητη ομάδα των γυναικών στο μάτι του κυκλώνα.

Η Συνομοσπονδία κάλεσε όλες τις οργανώσεις των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους, όλους τους εργαζόμενους με αναπηρία, καθώς και τους εργαζόμενους γονείς ατόμων με αναπηρία, που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του εργατικού δυναμικού της χώρας, να συμμετάσχουν δυναμικά στις κινητοποιήσεις που έχουν εξαγγείλει ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ.

Ο Συνήγορος του Καταναλωτή και η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία αφιερώουν την Παγκόσμια Ημέρα Καταναλωτή στους καταναλωτές με αναπηρία

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, ως επίσημος εκφραστής των ατόμων με αναπηρία όλης της χώρας, χαιρέτισε θερμά την πρωτοβουλία της ανεξάρτητης αρχής του Συνηγόρου του Καταναλωτή να αφιερώσει τον εορτασμό της 15ης Μαρτίου «Παγκόσμιας Ημέρας του

Καταναλωτή» στους καταναλωτές με αναπηρία και να δώσουν από κοινού οι δύο φορείς Συνέντευξη Τύπου.

Η ενέργεια αυτή αποτελεί σημαντικό βήμα αναγνώρισης των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και ανοίγει το δρόμο για τη σύναψη διευρυμένων κοινωνικών συμβασιών, οι οποίες στοχεύουν στη δημιουργία μιας ενημερωμένης και ευαισθητοποιημένης κοινωνίας, που θα είναι σε θέση να κατανοήσει τα δικαιώματα και τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία.

Η συμβολική αυτή κίνηση του Συνηγόρου του Καταναλωτή προωθεί τη νέα προσέγγιση για την αναπηρία, που θέλει το άτομο με αναπηρία υποκείμενο δικαιωμάτων και όχι αντικείμενο οίκτου και ελέους. Με βάση αυτή την προσέγγιση, το άτομο με αναπηρία συμμετέχει ενεργά στην κοινωνία, δρα ως ενεργός πολίτης και ως καταναλωτής αγαθών και υπηρεσιών.

Η διασφάλιση της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία σε αγαθά και υπηρεσίες είναι θέμα ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά ταυτόχρονα γίνεται αντιληπτό ότι η υιοθέτηση πρακτικών για τη διασφάλιση της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στο σύνολο των αγαθών και των υπηρεσιών της σύγχρονης διευρυμένης αγοράς θα σημάνει την συμπερίληψη των ατόμων με αναπηρία, που αποτελούν το 10% του ελληνικού πληθυσμού, στο αγοραστικό κοινό της χώρας μας.

Επιστολή της Ε.Σ.ΑμεΑ. στην Υπουργό Απασχόλησης Φ. Πάλλη Πετραλιά με αιχμή το ασφαλιστικό νομοσχέδιο

Επιστολή στην Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας απέστειλε η Εθνική Συνομοσπονδία

Ατόμων με Αναπηρία με αφορμή τη δημοσιοποίηση των διατάξεων του νέου ασφαλιστικού νομοσχεδίου, που ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων σε όλους τους κλάδους εργαζομένων της χώρας.

Στην επιστολή, η Συνομοσπονδία, εξέφρασε την έντονη δυσαρέσκεία της για το γεγονός ότι ουδέποτε κλήθηκε από την κα. Πετραλιά να λάβει μέρος στον κοινωνικό διάλογο για την ανάπτυξη ενός νομοσχεδίου ζωτικής σημασίας, αφού προβλέπει και επιχειρεί μια βαθιά διαρθρωτική αλλαγή του εθνικού ασφαλιστικού συστήματος.

Επιπλέον, τόνισε ότι παρά το γεγονός ότι η Συνομοσπονδία συνέταξε και απέστειλε στην Υπουργό αναλυτικό και εκτενές υπόμνημα με το σύνολο των αιτημάτων του αναπηρικού κινήματος, αρμοδιότητας του Υπουργείου Απασχόλησης, ικανοποιήθηκε μόνο το αίτημα για την επέκταση της παρ. 4 του άρθρου 61 και στους πατέρες των ατόμων με αναπηρία, με πολλά σημαντικά ζητήματα να μένουν στο περιθώριο άλυτα για μια ακόμα φορά.

Η Ε.Σ.ΑμεΑ. κάλεσε την κα. Πετραλιά, ενόψει και της εισαγωγής του νομοσχεδίου προς συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής τη Δευτέρα 17 Μαρτίου 2008, να λάβει υπόψη τα σημαντικά αιτήματα του εθνικού αναπηρικού κινήματος, προβαίνοντας στις απαραίτητες αλλαγές έστω και την τελευταία στιγμή.

Μαζική συμμετοχή στο συλλαλητήριο του αναπηρικού κινήματος στη Γαλλία για ισότιμη συμμετοχή στη ζωή, χωρίς φτώχεια, αποκλεισμό και διακρίσεις Παρίσι, Σάββατο 29 Μαρτίου 2008

Με το σύνθημα «Ούτε φτωχοί, ούτε

υποταγμένοι» πάνω από 30.000 άτομα με αναπηρία από κάθε γωνιά της Γαλλίας παρέλυσαν το Σάββατο τους δρόμους του Παρισιού, λαμβάνοντας μέρος στο μεγάλο συλλαλητήριο με αίτημα ένα αξιοπρεπές ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία σε μια ζωή ισότιμη, απαλλαγμένη από τη φτώχεια, τον αποκλεισμό και τις διακρίσεις.

Με αφετηρία την **Place de la Republique**, σύσσωμο το αναπηρικό κίνημα της Γαλλίας έκλεισε σταδιακά τους δρόμους *St Martin, St Denis, Bonne Nouvelle, Poissonniere, Montmartre, Des Italiens, Des Capucines*, καθώς και τους περιβάλλοντες σταθμούς του μετρό για να καταλήξει στην **Tribune Place de L' Opera**.

Το επίδομα που δέχεται στη Γαλλία, ένα άτομο με αναπηρία που δεν έχει τη δυνατότητα να εργασθεί, είναι 400 ευρώ, ήτοι ποσό κατά 40% κατώτερο του μέσου όρου του "ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος", ποσό που δεν του επιτρέπει να ζήσει χωρίς την οικογενειακή βοήθεια.

«Η πορεία είναι αποτέλεσμα της πίεσης που ανέβηκε από τη βάση, δεν είναι κάτι που αποφασίσθηκε από τα άνω», δήλωσε στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων ο κ. Ιωάννης Βαρδακαστάνης, Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία και της ΕΣΑμεΑ που πρωτοστάτησε στην μεγάλη κινητοποίηση. *«Το ζητούμενο σήμερα, των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις είναι να ζουν και όχι να επιβιώνουν»*.

«Η αναπηρία και η φτώχεια και η φτώχεια με την αναπηρία, είναι δυστυχώς ζεύγη ακώριστα και δημιουργούν κοινωνικό αποκλεισμό», δήλωσε, μεταξύ άλλων, σε

σύνομη συνέντευξη τύπου που έδωσε μαζί με τους Γάλλους συναδέλφους του, ο κ. Βαρδακασάνης, στην πλατεία Ρεπουμπλικ πριν από την εκκίνηση.

«Σύμφωνα με τα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, το 20% των φτωχότερων στον κόσμο είναι άτομα με αναπηρία», τόνισε ο κος Βαρδακασάνης, συμπληρώνοντας ότι το φαινόμενο είναι παγκόσμιο και ότι «οι Γάλλοι δείχνουν το δρόμο για το τι πρέπει να κάνουν τα αναπηρικά κινήματα και στις άλλες χώρες της Ευρώπης για να προστατευθούν οι πιο αδύνατοι του χώρου».

Νέες κινητοποιήσεις αναμένονται κατά τους επόμενους μήνες σε Γερμανία, Πορτογαλία, Μ. Βρετανία και φυσικά στην Ελλάδα, γιατί και στη χώρα μας μια από τις μεγαλύτερες ομάδες πολιτών που πλήττονται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό είναι τα άτομα με αναπηρία, ενώ οι εθνικές οργανώσεις των χωρών - μελών της Ε.Ε., υπό το Ευρωπαϊκό Φόρουμ ΑμεΑ, έχουν ραντεβού στις 24-25 Μαΐου, στη Λουμπλιάνα της Σλοβενίας που έχει αυτό το εξάμηνο την Προεδρία της Ε.Ε.

Επιστολή διαμαρτυρίας της Ε.Σ.ΑμεΑ. στον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ για τη μη εφαρμογή της Υπουργικής Απόφασης που απαλλάσσει τα αναπηρικά αυτοκίνητα από τη καταβολή τελών διοδίων

Δεκάδες είναι καθημερινά οι

καταγγελίες των ατόμων με αναπηρία που έχουν στην κατοχή τους αναπηρικό αυτοκίνητο και παρά την υπ' αριθμ. πρωτ. Δ16γ/114/13/127/Γ Κοινή Υπουργική Απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, σύμφωνα με την οποία επεκτάθηκε η απαλλαγή της καταβολής τελών διοδίων και στα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που ανήκουν σε άτομα με αναπηρίες, εξακολουθούν να καταβάλλουν τέλη διοδίων.

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, με επιστολή της στον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ κ. Γιώργο Σουφλιά εξέφρασε την έντονη δυσαρέσκειά της για το φαινόμενο αυτό και τόνισε πως πρόκειται ουσιαστικά για μια απόφαση κενή περιεχομένου, αφού δεν εφαρμόζεται από τις ιδιωτικές εταιρείες, στις οποίες έχει παραχωρηθεί η εκμετάλλευση σταθμών διοδίων.

Επιπλέον, η Συνομοσπονδία απαίτησε την άμεση προσωπική παρέμβαση του Υπουργού και την αποστολή σχετικής εγκυκλίου για την επιβολή της εφαρμογής της προαναφερθείσας Υπουργικής Απόφασης, η οποία εξεδόθη για συγκεκριμένους λόγους, που δεν είναι άλλοι από την αναγνώριση της δυσχερούς οικονομικής κατάστασης των ατόμων με αναπηρία και της ανάγκης άμεσης λήψης μέτρων οικονομικής ανακούφισής τους.

Μετά την επιστολή αυτή, ο Υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ, κ. Ξανθόπουλος επικοινωνήσε άμεσα με την Συνομοσπονδία

Η αναπηρία και η φτώχεια και η φτώχεια και η αναπηρία, είναι δυστυχώς ζεύγη αχώριστα

και δεσμεύτηκε για την ισχύ αυτής της απόφασης από όλες τις ιδιωτικές εταιρείες εκμετάλλευσης των αυτοκινητοδρόμων της χώρας. Συνέστησε δε, εάν υπάρχουν κρούσματα κατά τα οποία οι ιδιωτικές εταιρείες αρνούνται να την εφαρμόσουν και απαιτούν την καταβολή διοδίων από τους κατόχους αναπηρικών αυτοκινήτων, οι τελευταίοι να προχωρούν επώνυμα σε καταγγελίες στα γραφεία της Ε.Σ.Α.μεΑ, η οποία με τη σειρά της θα ενημερώνει άμεσα το αρμόδιο γραφείο του ΥΠΕΧΩΔΕ για την επίλυση του συγκεκριμένου προβλήματος.

Επιστολή της Ε.Σ.ΑμεΑ. στον Υπ. Παιδείας για τη μείωση του ωραρίου εργασίας των εκπαιδευτικών γονέων και συζύγων ατόμων με αναπηρία

Με αφορμή επιστολή του Πανελληνίου Συλλόγου Ειδικής Αγωγής, αλλά πληθώρα καταγγελιών εκπαιδευτικών γονέων και συζύγων ατόμων με βαριές αναπηρίες που έχει δεχθεί για την άρνηση Διευθυντών σχολείων για εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας (παρ.4 του άρθρου 16 του Ν.2527/1997 και παρ.3 του άρθρου 8 του Ν.2880/2001) που αφορά στη μείωση του ωραρίου εργασίας τους, η Ε.Σ.ΑμεΑ. απέστειλε επιστολή στον Υπουργό Παιδείας κ. Ε. Στυλιανίδη, προκειμένου να θέσει εκ νέου το πρόβλημα.

Στην επιστολή η Συνομοσπονδία τονίζει ότι η άρνηση μέρους των Διευθυντών των σχολείων της χώρας να εφαρ-

Προσφέρουμε στην ΥΓΕΙΑ

Με συνέπεια και διαφάνεια

Για κάθε άνθρωπο, η υγεία αποτελεί το ύψιστο αγαθό. Η προστασία της με κάθε μέσο είναι πρώτιστο μέλημα. Με αίσθημα ευθύνης και ευαισθησία απέναντι στους συνανθρώπους μας που αγωνίζονται ακόμη και για την ίδια τους τη ζωή, η ΟΠΑΠ Α.Ε. προσφέρει για την υγεία €2.000.000, μόνον για το 2008. Οι πόροι θα διατεθούν για ιατρικά μηχανήματα, εξοπλισμό για το ΕΚΑΒ, για τον εκσυγχρονισμό των υποδομών κοινοφιλών ιδρυμάτων. Με τον τρόπο αυτό, η Εταιρεία συμβάλλει κι αυτή στην κάλυψη των μεγάλων αναγκών.

ΟΠΑΠ. Διαφανείς διαδικασίες. Χειροπιαστά έργα.

ΟΠΑΠ
Πρόγραμμα
Κοινωνικής
Ευθύνης

Ενημερωθείτε αναλυτικά για την κοινωνική προσφορά της ΟΠΑΠ Α.Ε. στη διεύθυνση www.opap.gr

μόσουν μέτρα και πολιτικές που βασίζονται στο Σύνταγμα της χώρας μας αποδεικνύουν ότι η θέσπιση νομοθετικών μέτρων για την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία είναι ανίσχυρη, χωρίς ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Επιπλέον, η Ε.Σ.Α.μεΑ. ζήτησε με προσωπική ευθύνη του Υπουργού, την αποστολή σχετικής εγκυκλίου, στην οποία θα αναφέρεται ρητά η υποχρέωση των διευθυντών των σχολείων να προχωρούν στην εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας.

Συνάντηση με τον Υφυπουργό Εσωτερικών κ. Ζώη

Ο Πρόεδρος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία κ. Ιωάννης Βαρδακαστάνης και ο Γεν. Γραμματέας κ. Αρ. Παναός συναντήθηκαν την Τρίτη 1 Απριλίου με τον Υφυπουργό Εσωτερικών κ. Χρήστο Ζώη, προκειμένου να συζητηθούν θέματα των ατόμων με αναπηρία που άπτονται της αρμοδιότητας του Υπουργείου, κατόπιν και σχετικού Υπομνήματος που είχε καταθέσει στο Υπουργείο η Συνομοσπονδία.

Στο επίκεντρο της συνάντησης βρέθηκαν για μια ακόμα φορά τα ζητήματα προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον, η επίλυση των οποίων εκτός από αδήριτη ανάγκη, αποτελεί και το «κλειδί» για την εξίσωση των ευκαιριών των ατόμων με αναπηρία, ένα πάγιο και χρόνιο αίτημα του εθνικού αναπηρικού κινήματος.

Η Συνομοσπονδία διεκδικεί την άμεση ένταξη της διάστασης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία σε όλους τους διαγωνισμούς έργων και προμηθειών, τη

διασφάλιση των κονδυλίων για τις αναγκαίες παρεμβάσεις προκειμένου να καταστούν προσβάσιμες όλες οι σχολικές εγκαταστάσεις της χώρας, λήψη μέτρων για πρόσβαση στην πληροφόρηση, ενημέρωση και ευαισθητοποίησης της ελληνικής κοινωνίας.

Επιπλέον, η Συνομοσπονδία διατύπωσε το αίτημα για εκπροσώπηση της Ε.Σ.Α.μεΑ. σε Επιτροπές του Υπουργείου, προκειμένου να λειτουργήσει συμβουλευτικά στη λήψη σημαντικών αποφάσεων που δύναται να επιλύσουν τα μεγάλα προβλήματα που ταλανίζουν καθημερινά τα άτομα με αναπηρία.

Τέλος, η Ε.Σ.Α.μεΑ. ζήτησε την άμεση εφαρμογή του Πρωτοκόλλου συνεργασίας ανάμεσα στην ίδια, το Υπουργείο Εσωτερικών, την ΕΝΑΕ και την ΚΕΔΚΕ για την καθολική πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία, το οποίο παρότι είχε υπογραφεί το 2004, εντούτοις έχει μείνει ανενεργό.

Ο Υφυπουργός δεσμεύτηκε στην αντιπροσωπεία της Ε.Σ.Α.μεΑ. να μελετήσει αυτός και οι υπηρεσίες του Υπουργείου, το Υπόμνημα της Συνομοσπονδίας και ορίστηκε επόμενη συνάντηση για Τρίτη 22 Απριλίου 2008 προκειμένου να δοθούν συγκεκριμένες απαντήσεις από πλευράς του στα αιτήματα της Ε.Σ.Α.μεΑ.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. παρέλαβε το νέο νομοσχέδιο για την Ειδική Αγωγή

Την Τετάρτη 2 Απριλίου 2008, αντιπροσωπεία της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία πραγματοποίησε συνάντηση με τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ευριπίδη Στυλιανίδη και παρέλαβε το πλήρες κείμενο του

νομοσχεδίου για την Ειδική Αγωγή.

Στο ίδιο πλαίσιο έλαβε χώρα συνεδρίαση στα γραφεία της Συνομοσπονδίας, με αφορμή το προαναφερθέν νομοσχέδιο την Πέμπτη 10 Απριλίου 2008, κατά την οποία συζητήθηκαν εκτενώς τα όσα προβλέπονται από το σχέδιο νόμου.

Συνάντηση της ΕΣΑμεΑ με τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Ανάπτυξης κ. Κ. Μουσουρούλη

Συνάντηση με τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Ανάπτυξης κ. Κ. Μουσουρούλη πραγματοποίησε αντιπροσωπεία της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία με επικεφαλής τον Πρόεδρό της κ. Ι. Βαρδακαστάνη προκειμένου να συζητηθούν θέματα προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης.

Η συνάντηση έλαβε χώρα κατόπιν και σχετικού Υπομνήματος που απέστειλε η Συνομοσπονδία στον Υπουργό Ανάπτυξης κ. Χ. Φώλια, στο οποίο εξέθεσε αναλυτικά τα αιτήματα του αναπηρικού κινήματος, με την ανάγκη ανάληψης πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη δράσεων σχετικών με την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες, προγράμματα, έργα και αγαθά.

Επιπλέον, η Συνομοσπονδία επανήλθε για μια ακόμα φορά στο καίριο ζήτημα της θέσπισης ειδικού τιμολογίου της ΔΕΗ για άτομα με αναπηρία, μια ρύθμιση που μπορεί να συμβάλει τα μέγιστα στην άρση ενός μεγάλου οικονομικού βάρους από τα άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους, που απειλούνται από τη φτώχεια σε μεγαλύτερο βαθμό από οποιαδήποτε άλλη ομάδα του πληθυσμού. Θ.Α.

“Διεκδικούμε μαζί”

Μία νέα υπηρεσία της ΕΣΑμεΑ
στη διάθεση των πολιτών
με ή χωρίς αναπηρία

Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να απευθύνεται καθημερινά
σ' αυτήν από τις 8.00 έως τις 16.00
στο τηλέφωνο 210 9949837 ή μέσω e-mail esaea@otenet.gr,
αρμόδιες υπάλληλοι
κ.κ. Σπυριδούλα Γεωργοπούλου και Φωτεινή Μπερδέκλη.

Η υπηρεσία μπορεί:

- Να δώσει απάντηση σε ερωτήματα σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία όλων των κατηγοριών,
- Να υποστηρίξει και να συνηγορήσει υπέρ προσωπικών αιτημάτων σχετικά με την αναπηρία,
- Να δώσει πληροφορίες σε ομάδες του γενικού πληθυσμού (π.χ. φοιτητές, ερευνητές, επαγγελματίες κ.λ.π.) που ενδιαφέρονται για θέματα αναπηρίας.

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Ελ. Βενιζέλου 236, 163 41 Ηλιούπολη, Αθήνα

Τηλ. 210 - 9949837 • Fax: 210 - 5238967

e-mail: esaea@otenet.gr • <http://www.esaea.gr>